

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

2015 - 2020 г.

Програмата за опазване на околната среда на Община Лом е изготвена със съдействието на Териториално поделение държавно горско стопанство „Лом”, Общинска служба „Земеделие” Лом и Общински клуб „Екология и опазване на околната среда” в съответствие с методическите указания за разработване на общински програми по околна среда на Министерството на околната среда и водите.

СЪДЪРЖАНИЕ НА ПРОГРАМАТА

I. Анализ на средата	3
1. Географско положение	3
2. Елементи на околната среда	10
3. Управленски капацитет.....	30
4. Обобщено социално – икономическо състояние	31
5. Анализ на силните и слабите страни, възможности и заплахи /SWOT анализ	36
II. Визия, цели и план за действие за опазване на околната среда.....	37
III. Организация за изпълнението на програмата.....	41
IV. Оценка на въздействието от прилагането на програмата	41

Програмата е разработена в съответствие с чл. 79, ал. 1 и актуализирана съгласно чл. 79, ал.5 от Закона за опазване на околната среда. Тя е изготвена съгласно указанията на Министерството на околната среда и водите относно структурата и съдържанието на общинските програми за опазване на околната среда.

I. Анализ на средата

1. Географско положение

Лом е град в Северозападна България, в област Монтана, с площ от 323,894 кв. км. и е втори по големина в областта след град Монтана. Град Лом е разположен на брега на река Дунав, при устието на река Лом. Отстои на 162 км северно от София, на 56 км югоизточно от Видин, на 49 км северно от Монтана и на 42 км западно от Козлодуй. Важен дунавски пристанищен град, административен център на Община Лом. Град Лом е разположен в близост до устието на едноименната река Лом, на левия бряг на реката. Развитието му като голям речен пристанищен център, втори по значение за България след Русе, се определя от това, че е най-близкото пристанище на река Дунав до столицата. На север града граничи с р. Дунав, която е и северната държавна граница на Република България, на изток с община Вълчедръм, на юг с общините Якимово, Медковец и Брусарци и на запад с община Димово.

1.1. Релеф

Географско положение: 43°49' северна ширина и 23°14' източна дължина и средна надморската височина 20 м. Най-високата точка в общината е 194 м при с. Добри дол. Релефът е равнинно-хълмист. Северният район на черноземната област е слабо пресечен, леко вълнообразен, със слабо наклонени от север към юг равнинни форми. Ломският район е включен в Севернобългарската лесостепна зона.

В много отношения човешката дейност е променила посоката на почвообразуване. Разораването на площите, изсичането и унищожаването на горите е довело до промяна, както на растителния, така и на климатичния фактор.

1.2 Климат

В климатично отношение общината спада към северния климатичен район на Дунавската хълмиста равнина. Този район обхваща най-ниската част на Дунавската равнина, като южната му граница е на около 30–40 км. от р. Дунав. Близостта на планинските вериги Стара планина и Карпатите, както и отдалечеността от големи водни басейни оказват влияние върху климата на района. Формирайки се под влияние на океански и континентални въздушни маси от умерените географски ширини, климатът е умерено-континентален със студена зима и горещо лято.

1.2.1. Температурен режим

Продължителността на слънчево греене за територията на община Лом е средно 2085 h годишно с максимум през юли /323 h/ и минимум през декември /58 h/. За повечето станции в равнинната и хълмистата част на страната сумите варират от 2000 до 2250 h. Разположението на ст. Лом на брега на река Дунав благоприятства регистрацията на повече дни с мъгла или ниска облачност, което поставя станцията по-близо до долната граница на средните суми на слънчево греене. Средногодишно дните с мъгла в станцията са 41,3, а най-много са те през декември - средно 9,8 дни. Средната годишна облачност е 5,4 бала, с най-високи средни стойности през декември - 7,4, а най-ниски - през август /2,8 бала/. Според данните от Климатичен справочник на България /т. 3, 1983/, които обхващат периода 1931-1970 г., средната годишна температура за станция Лом е 11,6 °С, като най-ниската средномесечна е през януари /-2,1 °С/, а най-високата - през юли /+23,4 °С/. Абсолютната максимална температура е измерена през месец август /+42,3 °С/, а абсолютната минимална - през месец януари /-29,9 °С/.

В последните години се публикуват все повече данни и анализи за климатичните изменения в различни територии вкл. в България. Тези анализи съпоставят периоди с различна дължина с периода 1961-1990 г., определен като климатична норма от Световната метеорологична организация. Средната годишна температура в ст. Лом е 11,7 °С /период 1961-2005 г./, което доказва повишение с 0,1 °С в сравнение с нормата. Отчита се повишение на средните януарски температури за периода 1961–2005 г.: средната стойност е -0,6 °С при норма -0,9 °С /1961-1990/. Средната юлска температура /23,0 °С/ е с 0,4 °С по-висока от нормата. Това доказва, че измененията на климата са в посока по-високи температури през зимата и лятото /общо затопляне/ и съкращаване продължителността на преходните сезони пролет и есен.

Сравнението на данните от двата източника показва по-големи различия през зимния период, който е станал относително „по-топъл”. В резултат средната годишна температурна амплитуда намалява от 25,4 °С /за периода 1931-1970/ на 23,6 °С /за периода 1961-2005/. Стойностите на абсолютните максимуми и минимуми се запазват.

Дължината на изследвания период е важна при анализа и изводите за подобни изменения. При по-къс период /30 години/ се отчитат още по-високи средни стойности. На база на средни данни за периода 1979-2008 г., за ст. Лом са измерени следните средни стойности: най-ниска температура - януари +0,3 °С, най-висока - юли +23,5 °С, средна годишна + 12,0 °С.

1.2.2. Режим на вятъра

Ветровата дейност е също важна характеристика на климата в дадена територия. Средната годишна скорост на вятъра в ст. Лом 1,7 m/s. С най-високи скорости са ветровете през пролетта - март и април /2,2 m/s/. Тяхната скорост отслабва през летния и есенния период до 1,2-1,3 m/s. Разположението на територията в умерените географски ширини предполага активизация на циклоналната дейност през пролетния сезон. Тя е свързана не само с повишаване на валежните количества, но и с регистриране на ветрове с по-голяма скорост при преминаването на студени атмосферни фронтове от атлантически циклони. Доминират западните и северозападните ветрове. Важен показател за стопанската дейност е броят на дни със силен вятър /над 14 m/s/. За станция Лом този брой е 14,4 дни средногодишно, което е малко над средната стойност за страната /13 дни/. 92 % от тези ветрове имат западна посока.

При създаването на устройствени планове на територията, изграждането на индустриални и добивни площадки и съоръжения, жилищни райони и др., е важно съобразяването с посоката и скоростта на ветровата дейност. Трябва е да се има пред вид и броят на дните с тихо време, при което въз въздуха се задържат различни замърсители. Запрашването на въздуха при тихо време е свързано и с активната земеделска дейност. За община Лом в този аспект най-рисков е лятно-есенният период.

От агроклиматична гледна точка климатът на община Лом може да бъде определен като полуптопъл, сух, степен, при който сухите месеци са повече от три, а максималният безмразов период е по-малък от пет месеца.

1.3. Площ

Община Лом е разположена в Северозападна България на площ от 323,894 кв. км. Територията на Община Лом съставлява 8,9% от общата територия на областта и е втората по големина след Община Монтана, както по територия така и по население. Необработваемата земя в общината заема площ от 30 498 дка – това са предимно изоставени ниви и ерозирани земи, които не подлежат на обработка и са оставени безстопанствени. Като общински земи в 12 землища на Общината са актувани 34 724 дка, от тях 3 433 дка имоти, 9 731 дка са актувани като общински пътища, 4 610 дка са публична общинска собственост /пасища и мери/, 338 дка са други земи извън регулация ползвани за гробищни паркове и др. нужди. Реалната земя, стопанствана от общината е 35 062 дка. Тя включва и 16 121 дка остатъчен фонд по чл. 19 от ЗСПЗЗ.

Общински поземлен фонд - земеделски земи							
Землище	общо площ /дка./	в това число					
		ЧОС	стопанисвани от Общината (чл.19 ЗСПЗЗ)	ПОС	Горси фонд	полски пътища	
Лом	13628,717	1509,152	6208,821	990,023	55,267	4865,454	
Трайково	2796,634	262,635	1558,401	345,243	49,551	580,804	

Сталийска махала	2724,479	130,745	1274,797	284,279	321,205	713,453	
Замфир	2107,363	196,682	894,185	672,030	0,000	344,466	
Ковачица	4541,218	121,216	2562,546	778,896	2,264	1076,296	
Станево	4231,494	675,200	1777,321	1067,798	49,551	661,624	
Долно Линево	839,150	259,293	106,654	118,870	155,373	198,960	
Орсоя	1372,380	60,481	723,443	23,567	190,122	374,767	
Сливата	1291,911	159,080	239,867	295,869	0,000	597,095	
Добри дол	1190,370	58,840	774,743	33,890	4,911	317,986	
	34723,716	3433,324	16120,778	4610,465	828,244	9730,905	

Общински горския фонд заема – 828.244 дка. На основание чл. 181, ал.1, т.2 от Закона за горите, основните въпроси за управлението и стопанстването на общинските горски територии и устроени гори в земеделски земи общинска собственост се осъществява от Държавно горско стопанство Лом. Съгласно сключен договор за управление на горски територии - общинска собственост, Държавно горско стопанство – Лом стопанства, ползва и охранява горите от общински горски територии и устроени гори в земеделски земи, собственост на Община Лом.

Държавен горски фонд – 9 583.500 дка.

1.4. Почви и почвени ресурси

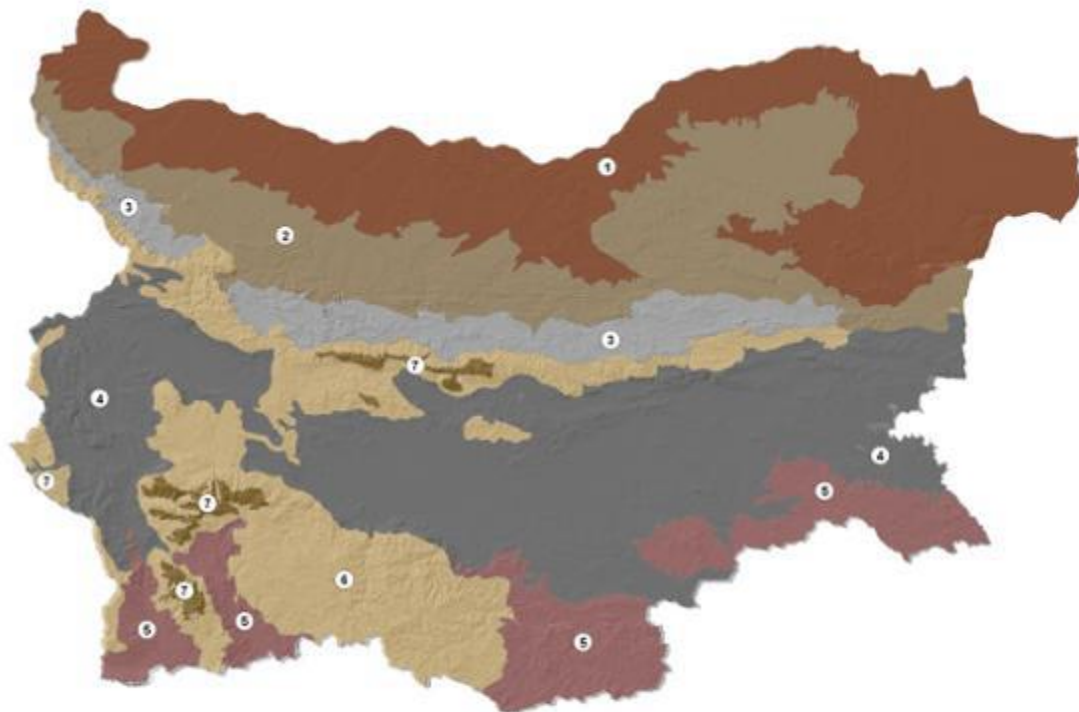
Широкото разпространение на лъсовия скален субстрат и умерено-континенталните климатични условия са част от основните фактори за разпространението на черноземите на територията на община Лом. Най-обширни площи заемат карбонатните /calcic/ и обикновените /излужените, haplic/ черноземи /Chernozems, FAO/. По-голямата част от вододелните плата са заети от пясъчливо-глинестите карбонатни черноземи. Те имат до 40-60 cm мощен хумусен хоризонт. На повърхността съдържат специфични образувания - карбонатни мицели. Тяхното отлагане в дълбочина може да достигне 150 cm. В част от районите с активни свлачищни и ерозионни процеси този почвен тип е средно и силно ерозиран - по северния склон на вододелното плато между реките Лом и Цибрица, част от десния долинен склон на река Лом и др. Обикновените черноземи имат тежък пясъчливо-глинест механичен състав. Тяхно образуване е протекло при наличие на лесостепна растителност. Те са по-широко разпространени в Дунавската равнина, но на територията на община Лом заемат по-малка площ от карбонатните. Разпространени са най-вече на запад от долината на р. Лом по вододелното плато, както и близо до дунавския бряг, от двете страни на устието на реката. Имат по-добри агропроизводителни свойства от карбонатните заради тежкия си механичен състав и по-високата водозадържаща способност. Това са едни от най-плодородните почви в страната. В района на свлачището при селата Орсоя и Сливата те са ерозиранни. В най-източните периферни части на общината, на територията на Долноцибърската низина са развити ливадни черноземи /gleyic Chernozems/, тежко до средно пясъчливо-глинести. Площите са малки. В Арчаро-Орсойската низина преобладават заблатените ливадни черноземовидни почви с тежък пясъчливо-глинест до леко глинест механичен състав. Тези два типа ливадни почви са разпространени във високите части на заливната и първата надзаливна тераса на река Дунав в крайбрежните низини. Те имат добре развит хумусен

хоризонт до 60-70 cm и дълбок почвен профил до 90-100 cm. Това са богати на органично вещество почви. Известни са с високото си плодородие. Подходящи са за повечето земеделски култури.

Върху заливните тераси на река Лом са развити алувиално-ливадни почви /eutric Fluvisols, FAO/. Имат пясъчлив и пясъчливо-глинест механичен състав. Притежават хумусен хоризонт с мощност от 10 до 40 cm. По-голяма част от тези почви се отличават с високо плодородие. Подходящи са главно за зеленчукопроизводство, но също и за фуражни, технически и овощни култури.

Община Лом притежава почвено разнообразие с високо до много високо природно плодородие. Благодарение на това територията има дългогодишни традиции в активно развитие на земеделието. Важен проблем е опазването на плодородието на почвата от процесите на водна и ветрова ерозия, които в отделни територии са свързани с активните свлачищни процеси и липсата на горска растителност.

Агроекологични райони:

Карта на основните АГРОЕКОЛОГИЧНИ райони

- 1 - район на черноземите
- 2 - район на сиво-кафявите горски почви
- 3 - район на сиво-кафявите подзолисти почви
- 4 - район на чернозем-смолниците и канелените горски почви
- 5 - район на канелените горски почви на преходносредиземноморската подзона
- 6 - район на кафявите планински горски почви
- 7 - район на планинско-ливадни почви

1.5. Геоложка и хидрогеоложка характеристика

В структурно отношение територията на община Лом е част от Мизийската плоча, като конкретно попада в обсега на една от нейните съставни части - Ломската депресия.

Това е обширна негативна структура с дълго геоложко развитие, при която е водеща проявата на унаследени негативни тектонски процеси, започнали през горната креда и продължили през палеогена и неогена. В литоложко отношение на повърхността са широко представени кватернерните отложения с алувиален, еоличен или смесен произход. Това са пясъчлив льос /разпространен главно в северната и североизточната част на вододелното плато между реките Лом и Цибрица/, типичен льос /южната част на същото вододелно плато, както и северните част на вододела между реките Скомя и Лом/, глинест льос /южните части от вододела между реките Скомя и Лом/, алувиални отложения от заливната и надзаливните речни тераси - чакъли, пясъци и глини, разпространени върху най-големи площи по долината на река Лом, както и в двете крайдунавски низини. На по-малка площ от територията на общината на повърхността се разкриват плиоценските глини с прослойки от пясъци и лигнитни въглища. Това са главно стръмните западни, северни и североизточни склонове на платото между реките Лом и Цибрица и северните склонове на вододелното плато на запад от река Лом към Арчаро-Орсойската низина. Алувиално-пролувиалните пясъци и чакъли са разпространени главно по десния стръмен склон на река Лом и по северната периферия на платото, южно от Арчаро-Орсойската низина.

В рамките на Дунавската равнина Льосовата покривка изтънява от север на юг, както и от запад на изток. Тя е най-дебела в Западната Дунавска равнина при с. Орсоя, където на отделни места близо до дунавския бряг достига 100-120 м н.в.. Средната дебелина на льосовата покривка в тази част е 50 м н.в.

Територията на общината попада в низинния хипсометричен пояс /0–200 m/ на Западната Дунавска равнина, в който са добре представени както крайбрежните акумулативни низини, така и плоските вододели с асиметрични склонове, асиметричните и каньоновидните речни долини. Наклонът на топографската повърхнина е в посока север-североизток.

Асиметричните вододелни ридове между реките Скомя и Лом, както и между Лом и Цибрица, се отличават с просторни полегати източни склонове, които постепенно преминават в заливната тераса на съседната река, и със стръмни, на места почти отвесни, западни склонове. С подобен характер са и долините на река Лом и река Цибрица, отличаващи се със стръмен десен и полегат ляв долинен склон. На север вододелните плата завършват със стръмни, на места терасирани от екзогенните процеси склонови откоси, които ограничават крайбрежните низини - Арчаро-Орсойска на запад и Долноцибърска на изток, като директно се спускат към река Дунав.

Съвременният морфоложки облик на асиметричните долини на реките Лом и Цибрица е предопределен от наклона на първичната топографска повърхнина и от разположението на пластовете от седиментната неогенска основа. В резултат на проявени през плейстоцена епейрогенни издигания, регресивното всичане на тези реки е било съпроводено с постепенно изместване на техните легла отляво надясно по наклона на пластовете. Заедно с това е протичал процес на отлагане на глини и чакъли по полегатите леви долиненни склонове и подмиване и оформяне на стръмните десни склонове.

С каньоновиден характер е врязаният в западната част на вододелното плато Манастирски дол, който се простира югозападно от село Добри дол. Основните морфоскулпторни процеси на територията на община Лом са обусловени от широкото разпространение на льосовия скален комплекс и неогенските водонепропускливи глинести пластовете. Доминират свлачищните, ерозионните и суфозионните процеси и форми.

В резултат на ускореното действие на ерозионните и суфозионните процеси в горната част на стръмните десни долиненни склонове в разкритието на льосовата покривка се образуват дълбоки ровини с отвесни склонове /т. нар. фунии/. По техните дъна минават черни пътища в землищата на селата. Върху плоските била на вододелите се наблюдават процеси на слягане и уплътняване на льоса. Те са резултат от гравитационната динамика на валежните води и суфозионните процеси, които обуславят образуването на овални понижения - т. нар. „льосови блюдца”.

Лъсовите стени и откоси са характерни за лъсовата морфология и са обусловени от неговата добре изразена вертикална цепителност. Някои от тях представляват рамена на големи свлачища, формирани в лъсовата покривка. Разпространени са близо до дунавския бряг. Такива форми са особено изразителни в района на селата Сливата и Орсоя. Този вид морфоструктури определят риска от свлачища и свлачищни процеси в тези райони.

Активните и затихналите свлачищни процеси формират в релефа характерни отсядания и нахълмявания. Свлачищата са обусловени от геоложкия строеж, хидрогеоложките условия, сеизмичната активност, режима на повърхностните води и атмосферните валежи, както и от антропогенната дейност.

Според данни на „Гражданска защита“ на територията на община Лом са регистрирани 30 свлачища, като най-голям е техният брой в района на селата Орсоя и Сливата.

Свлачището при село Орсоя е едно от катастрофалните по дунавското крайбрежие. В района на селото има 8 активни свлачища, като най-големите свлачища са били през 1978 и 1988 г., при което са унищожени 143 сгради и инфраструктурни обекти. Дължината на свлачището е около 5 км, а ширината - около 1 км. Пътят, който преминава през селото и се намира в долната част на свлачището, все още изпитва остатъчни деформации. Свлачища има и в строителните граници на гр. Лом - 6 на брой, особено опасни са тези в кв. „Боруна“ и кв. „Младеново“, поради голямата концентрация на население. През 1979 г. свлачището в кв. „Боруна“ има обем от 30 млн. м³. Свлачищни процеси са характерни и за землищата на селата Долно Линево и Добри дол.

Характеризираните по-горе особености на геоложкия строеж и морфоскулпторните процеси в община Лом поставят високи изисквания към изградената и изграждащата се селищна, селскостопанска, транспортна, комуникационна и др. инженерна инфраструктура. Рискови за общината са териториите заети от активни свлачищни процеси, които изискват постоянно проучване, мониторинг, противосвлачищни и противоерозионни мероприятия. Платовидният релеф на вододелните ридове, в съчетание с черноземните почви, създава благоприятни условия за развитие на земеделието. Тези територии отдавна са превърнати в обработваеми земи. Земеделската дейност обаче трябва да бъде съобразена със спецификата на процесите на ерозия и суфозия, протичащи в слабо споения скален фундамент. Крайбрежните дунавски низини са заети от множество блата, някои с временен характер, и „старици“ (стари речни ръкави, които към момента са отводнени). Релефът в тях е частично антропогенизиран в резултат на изграждането на защитни диги и отводнителни канали, както и на обработваеми земи. Удобни за изграждането на пристанища по дунавското крайбрежие са устията на основните притоци. На територията на община Лом това е едноименната река, при чието устие функционира едно от големите български товарни дунавски пристанища - Лом.

1.6. Полезни изкопаеми

Ломският въглищен басейн е единственото находище на лигнитни въглища в Северна България. Възрастта му е плиоценска, а запасите се оценяват на 220-240 млн. тона. Поради неблагоприятни хидрогеоложки условия не се експлоатират.

На територията на община Лом няма други значими находища на полезни изкопаеми с големи запаси или потенциал. Територията разполага с достатъчен природноресурсен потенциал на инертни материали - пясъци, чакъли, в случай че, добивът на такива би бил необходим в бъдещо време. Находище на торф има северозападната част на общината, в района на селата Добри дол и Сливата.

Единствената дългосрочна перспектива за стопанска инициатива на община Лом в областта на полезните изкопаеми е лигнитният въглищен басейн. Проучвания посочват, че в него се съдържат около 14 % от лигнитните въглища на страната. При добра преценка на условията за експлоатация и подходящи технологии този басейн може да премине от категорията „перспективен“ към категорията „експлоатиран“.

Тъй като този вид ресурси са изключителна държавна собственост, бъдещата експлоатация е изцяло подчинена на държавната политика в областта на енергийните ресурси. Основния извод е, че полезните изкопаеми няма да оказват важно значение за социално - икономическото развитие на община Лом до края на 2020 г.

2. Елементи на околната среда

2.1. Въздух

Качеството на атмосферния въздух (КАВ) в Република България се следи от Министерството на околната среда и водите чрез Националната система за наблюдение, контрол и информация. За цялата територията на страната е разделена на райони за оценка и управление на КАВ. В случая, землището на община Лом попада в район, класифициран по чл. 30 ал. 1 т. 4 на НАРЕДБА № 7/1999 г. за оценка и управление качеството на атмосферния въздух (обн., ДВ, бр. 45/1999 г.) като район, в който нивата на замърсителите не превишават долните оценъчни прагове. Екологичният статус на качеството на атмосферния въздух се определя въз основа на основните контролирани показатели, регламентирани в Закона за чистотата на атмосферния въздух.

Съгласно утвърдения списък на районите за оценка и управление качеството на атмосферния въздух от МОСВ за община Лом не се изготвят индивидуални програми за намаляване нивата на замърсителите на атмосферния въздух. На територията на общината няма стационарна станция за замерване състоянието на въздуха и не се извършват редовни измервания. Оценка за качеството на атмосферния въздух се извършва на база измервания от мобилните автоматични пунктове за контрол /МС/, както и от данни за измерени емисии на вредни вещества изхвърляни в атмосферния въздух от промишлени обекти, статистически данни и теоритични разчети за емисиите от съответните сектори на промишлеността, бита и автотранспорта.

На територията, контролирана от РИОСВ – Монтана са разположени два стационарни пункта за емисионен контрол, включени в Националната система за екологичен мониторинг, съответно в община Монтана: пункт „РИОСВ – Монтана” с ръчно пробонабиране и в община Видин: автоматична измервателна станция (АИС) – Видин. Във всеки от двата пункта се извършва мониторинг на ФПЧ₁₀.

По данни от годишните доклади на РИОСВ - Монтана за състоянието на АВ в района се установява, че през зимния период, при определени метеорологични условия, се натрупват замърсители в приземния слой от ФПЧ₁₀, серен диоксид, азотни оксиди и въглероден оксид до границите на пределно допустимите норми, вследствие на интензивното използване на твърди горива за отопление в битовия сектор; през летните месеци замърсяванията са главно от прах и летливи органични съединение /ЛОС/, метан и амоняк, съпроводени с неприятни миризми, породени от състоянието на инфраструктурата /липса на канализации и неподдържани пътни артерии/, сметища, отглеждане на различни видове животни в не регламентирани количества вътре в населените места, както и използването на естествени и изкуствени торове в интензивно развитите селскостопански райони.

За периода 01.04.2013 г. – 30.09.2013 г. (летен сезон) са извършени 175 пробонабирания на ФПЧ₁₀, от които 13 броя са над средноденонощната норма. През месец април 2013 г. са извършени 30 пробонабирания по показател ФПЧ₁₀, от които над средноденонощната норма има в 10 броя от дните. Анализът на резултатите показва, че наднормените стойности на ФПЧ₁₀ през летния сезон на 2013 г. в гр. Монтана са в резултат на кумулативното влияние на сухото и ветровито време, неорганизираните емисии от транспорта и ремонтните и строителни дейности, както и на бита при ползването на твърди горива през отоплителния сезон. В сравнение със същия период на 2012 г. се отчита намаление на дните с превишения на ФПЧ₁₀ – 13 бр. от 175 бр. пробонабирания (7,4% от анализите) за 2013 г. към 27 бр. за 2012 г. от 181 бр. проби (14,9%).

Резултатите от направените измервания показват, че качеството на атмосферния въздух е в рамките на допустимите норми.

Измерванията в Община Лом са проведени на основание Наредба №7 за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух, съгласно Инструкция за предварителна оценка на КАВ издадена от Министъра на околната среда и водите със Заповед № РД -76/ 07.02.2002 г. и годишен план за мониторинг на КАВ в Община Лом от РИОСВ – Монтана за 2004 г. Измерванията са проведени в райони с гранични стойности при определяне на КАВ в пет броя пункта на измерване, както следва:

№ на пункта	Наименование на пункта	Вид на пункта	надморска височина
1	Пристанищен комплекс	промишлен+градски фон	40м
2	Завод „Аркус”	промишлен	36м
3	МБАЛ - Лом	градски фон	65м
4	Автогара - Лом	транспортен	38м
5	Хотелски комплекс „Чеп”	извънградски фон	59м

Вид на пробите: автоматично отчитане и регистриране на концентрациите на всеки 30 и 60 минути в рамките на едно денонощие.

Вид на изпитването: Методики утвърдени от Министъра на околната среда и водите.

Параметри: Въглероден оксид, озон, серен диоксид, азотен оксид, бензен, метанови въглеводороди, неметанови въглеводороди, амоняк, сероводород, посока на вятъра, скорост на вятъра, атмосферно налягане, температура на въздуха, сила на слънчевото греене.

В изпълнение на годишния график за 2013 г. за мониторинг на качеството на атмосферния въздух в Района за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух „Северен/ Дунавски”, утвърден от министъра на околната среда и водите, в Община Лом е извършено измерване от мобилна автоматична станция към ИАОС – гр. София. Измерването е извършено в пункт РУ „Полиция” Лом, по показатели: серен диоксид, финни прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон, съгласно Наредба №12/15.10.2010 г. за норми на серен диоксид, азотен диоксид, финни прахови частици, олово, бензен и въглероден оксид в атмосферния въздух.

В изпълнение на чл.44, ал.1 от Наредба № 6 от 27.08.2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (вкл. раздел „План за контрол и мониторинг на депата”, приложение №3 от Наредбата), Община Лом има задължение като оператор на закрито и рекултивирано депото за неопасни отпадъци, да извършва мониторинг. Една част от система за мониторинг включва измерване на състава на отделения газ от три броя газови кладенци. Дейността трябва да започне най-късно 6 (шест) месеца след изграждане на газоотвеждащата система на депото, като при закриването на депото в проекта е предвидено състава на газовите емисии CH_4 , CO_2 , O_2 да се определя веднъж на 6 (шест) месеца. Направен е мониторинг за 2014 и 2015 г.

2.2. Води

В хидрогеоложко отношение община Лом попада на територията на Северобългарския артезиански басейн и неговия Ломски подрайон. Ломската депресия е обширна негативна структура с продължително геологическо развитие. От хидрогеоложка гледна точка важно значение имат запълващите я неогенски и кватернерни водоносни отложения. Напорните пресни води се съдържат в два пясъчни пласта на плиоцена /меот и понт/.

Над тези пластове се разполагат грунтовите води. Крайдунавските низини са част от територията на страната с най-големи запаси на ненапорни води. Алувиалните им отложения от чакъли, пясъци и глини имат мощност от 10 до 30 m. Те са с голям коефициент на филтрация, който за Арчаро-Орсойската низина е до 100-150 m за денонощие. Най-характерната особеност на тази низина е, че в нейната основа лежи понтския водоносен хоризонт, който тук се разтоварва чрез възходящ филтрационен поток. Режимът на нивата на подземните води се обуславя от водните стоежи на р. Дунав и от работата на отводнителната система. Динамиката на подземните води в низината е извънредно променлива във времето.

Долноцибърската низина е разположена в централната част на Ломската депресия. В нейната основа лежат отложенията на Брусарската свита, които на места са размити и отнесени от реката, така че терасата в тези участъци лежи непосредствено върху понтския водоносен хоризонт. Филтрационните свойства са много добри, коефициентът на филтрация достига 120 m за денонощие. Режимът и балансът на подземните води се определят от нивото на р. Дунав и от работата на отводнителната система. При най-високи води филтрационният приток от реката към низината възлиза на 0,56 m³/s, като в същото време отводнителната помпена станция изхвърля 0,58 m³/s. Естественият подземен отток на низината към р. Дунав при ниски води е изчислен на 0,2 m³/s.

Добри запаси на грунтови води има в речните тераси на реките Лом и Цибрица. Те подхранват с водите си понтския и брусарския водоносен хоризонт.

Химичният състав на подземните води е хидрокарбонатно-калциев или хидрокарбонатно-магнезиев. Част от грунтовите води в крайдунавските низини са замърсени с повече нитрати, фосфати, пестициди и др. химични съединения, свързани с активното използване на площите за земеделие. Значението на тези води е важно от гледна точка на използването им за водоснабдяване в бита и промишлеността. Община Лом разчита много за своето водоснабдяване на подземните води от структурата на Ломската депресия, което изисква да има постоянен и строг контрол на водоизточниците.

Основна речна артерия в общината е река Лом /92,5 км/, която извира под вр. Миджур в Чипровска планина. Тя е от средно големите по дължина и площ на водосбора реки в страната. На територията на общината попадат нейното долно течение и устие /общо около 17 км дължина/. Тук реката не получава притоци. Речното ѝ корито меандрира, на места има „старици” /стари речни корито, които към този момент са отводнени/. Речната долина е с подчертан асиметричен профил, със стръмен десен и полегат ляв долинен склон. Попада в областта с умерено-континентално климатично влияние върху речния отток. Той е силно променлив, средното му годишно количество близо до устието е 7,39 m³/s. Периодът на пълноводие на река Лом при с. Трайково е от февруари до юни, а на маловодие от юли до октомври, с преходна фаза от ноември до януари. Най-ниската средномесечна стойност е 2,13 m³/s, отчита се през месец август. Месеца с най-голямо количество на валежите май е и с най-висока стойност на средномесечния отток през годината - 14,6 m³/s. Високи стойности има оттокът и през април /14,4 m³/s/. Като цяло са проявени добре пролетното пълноводие и лятно-есенното маловодие. Повърхностното подхранване на реката е дъждовно-снежно, което е характерно за около две трети от територията на страната. Повърхностното подхранване доминира над подземното /за Дунавската равнина съотношението е 59:41%/. Температурата на водата се изменя средномесечно от 1,5 °C през януари до 19,7 °C през юли, като максималната достига 26 °C. През зимния сезон се образува брегови лед в продължение на средно 20 дни. Ледови явления може да се наблюдават през периода декември-март. Средната годишна мътност на река Лом при село Трайково е 512 g/m³, като количеството на плаващите наноси се увеличава най-много в периода на пълноводие /месец май/. По химичен състав водите са хидрокарбонатно-калциево-сулфатни със средна минерализация 122,3 g/l.

Проблем във връзка със стопанската дейност са речните прииждания /състояние на високи води за няколко дни/. За реките от територията на Западната Дунавска равнина средната честота на тези случаи е различна и се проявява през всички месеци на годината. Най-много такива състояния се регистрират през периода на пълноводие. За река Лом при с. Трайково това е месец април с 24,1 %. Висок е дялът на високите вълни и през месец май /17,2%/. Продължителността на приижданията зависи от времетраенето и количеството на валежите, площта и формата на водосборния басейн, от средния наклон на територията и залесеността. По степен на поройност река Лом се класифицира като средно поройна. През 2005 г. значителни наводнения опустошават големи територии в цялата страна, като засягат водосборите и от западната част на Дунавската равнина.

Разположението на гр. Лом на дунавския бряг определя и риска от прииждания и наводнения от река Дунав. Високите води по река Дунав в българския участък имат най-голяма честота през периода на снеготопене и увеличаване на валежите през пролетния сезон. Най-високи са водните количества през април и на второ място през май. Това са и месеците с най-висока честота на проява и риск от наводнения.

Водата е основен фактор за социално-битовото и икономическо развитие на съвременното общество. Водните ресурси са част от националното богатство на страната и тяхното ефективно използване и опазване при спазване на екосистемния подход при тяхното управление е показател за нивото на общественно-икономическо развитие. През община Лом преминава р. Лом с дължина 15 км., ширина от 5 до 10 м., дълбочина от 0.2 до 1.5 м. Скоростта на течението е от 0.4 до 10 м/сек. Дъното е от чакъл и пясък. Реката преминава през районите на с. Сталийска махала, с. Трайково, с. Замфир и се влива в р. Дунав. Основни източници на замърсяване на водните течения в общината са преди всичко непрестанно изпусканите в тях отпадъчни битово-фекални води от населените места и недостатъчно пречистените води от промишлените предприятия. Немалък дял за замърсяването на повърхностните води в общината има промишления сектор, като с най-високо съдържание на замърсяващи вещества са отпадъчните води от хранително-вкусовата промишленост. При обектите от хранително-вкусовата промишленост, замърсяването е с органичен характер: по показатели рН, БПК5, НВ, общ азот, общ фосфор. Другите обекти от промишления сектор формират отпадъчни води в малки количества и не оказват съществено вредно въздействие върху водните обекти.

Наблюденията върху качествените показатели на реките Дунав и Лом се извършват от РИОСВ -Монтана на определени пунктове, включени в мрежата за мониторинг на повърхностните води. Данните от изследванията показват, че замърсяването на водите над пределно допустимите концентрации е основно от органични вещества, от непречистените води от населението и някои предприятия. Най - често се надвишават ПДК по показателите нитритен и амониев азот, неразтворени вещества, фосфати за водоприемници II-ра и III категория.

На територията на община Лом се извършва мониторинг на следните обекти:

обект	компонент	период за пробовземане	показатели за химичен анализ

		I полугодие	II полугодие	I полугодие	II полугодие
Шахтов кладенец „Дядо Цеко войвода”	подземни води	март месец	1 август. до 30 септември	NO ₃	pH, ел.проводимост, обща тв., перманганатна окисляемост, NH ₄ , NO ₃ , NO ₂ , SO ₄ , Cl, PO ₄ , F, Na, Ca, Mg, B, Zn, Cd, Cu, Ni, Pb, Se, общ Cr, Al, общо Fe, Mn, Sb, As, Hg, общи цианиди, естествен уран, нефтопродукти, бенз(а)пирен, PAH, пестициди, пестициди (общо), обща бета активност, Бензен, 1,2 Дихлоретан, тетрачлоретилен и трихлоретилен, обща алфа активност и обща индикативна доза
Шахтов кладенец „Крайречен парк Дунав”	подземни води	март месец	1 август. до 30 септември	NO ₃	pH, ел.проводимост, обща твърдост, перманганатна окисляемост, NH ₄ , NO ₃ , NO ₂ , SO ₄ , Cl, PO ₄ , F, Na, Ca, Mg, B, Zn, Cd, Cu, Ni, Pb, Se, общ Cr, Al, общо Fe, Mn, Sb, As, Hg, общи цианиди, естествен уран, нефтопродукти, бенз(а)пирен, PAH, пестициди, пестициди (общо), обща бета активност, бензен, 1,2 Дихлоретан, тетрачлоретилен и трихлоретилен, обща алфа активност, обща индикативна доза
Тръбен кладенец Р1хг МБАЛ „Н.Чудотворец”	подземни води	-	1 август. до 30 септември	-	pH, електропроводимост, разтворен кислород, NH ₄ , NO ₃ , Cl, PO ₄ .
Шахтов кладенец „ШК1 пл. Свобода – Община Лом – Лом”	подземни води	-	1 август. до 30 септември		електропроводимост, разтворен кислород, NH ₄ , NO ₃ , Cl, PO ₄
Шахтов кладенец „ШК2 Кр.Пастърмаджиев – Община Лом – Лом”	подземни води	-	1 август. до 30 септември		електропроводимост, разтворен кислород, NH ₄ , NO ₃ , Cl, PO ₄
Шахтов кладенец „ШК3 - Славянска – Община Лом – Лом”	подземни води	-	1 август. до 30 септември		електропроводимост, разтворен кислород, NH ₄ , NO ₃ , Cl, PO ₄
Шахтов кладенец „ШК4 - Пирот – Община Лом – Лом”	подземни води	-	1 август. до 30 септември		електропроводимост, разтворен кислород, NH ₄ , NO ₃ , Cl, PO ₄
Шахтов кладенец „ШК5 – Колеото	подземни	-	1 август. до		електропроводимост,

гарата – Община Лом – Лом”	води		30 септември		разтворен кислород, NH ₄ , NO ₃ , Cl, PO ₄
Закрито депо за неопасни отпадъци	повърхностни водни-1бр.събира телна шахта	от януари до юни	от юли до декември	pH, перманганат на окисляемост, БПК, ХПК, обща твърдост, Cl, NH ₃ , NO ₃ , PO ₄ , органичен азот, Na, Ca, Fe, Mn, Cu, Ni, Zn, Cr	pH, перманганатна окисляемост, БПК, ХПК, обща твърдост, Cl, NH ₃ , NO ₃ , PO ₄ , органичен азот, Na, Ca, Fe, Mn, Cu, Ni, Zn, Cr
Закрито депо за неопасни отпадъци	подземни водни 3 бр.пиезометри	от януари до юни	от юли до декември	БПК, ХПК, обща твърдост, сух остатък, окисляемост, K, Na, Cl, SO ₄ , водороден карбонати, NH ₄ , NO ₃ , NO ₂ , PO ₄ , Cu, Zn, As, Cd, Cr, Pb, Fe, Co, Ni, Se, цианиди, полициклични и ароматни въглеводороди.	БПК, ХПК, обща твърдост, сух остатък, окисляемост, K, Na, Cl, SO ₄ , водороден карбонати, NH ₄ , NO ₃ , NO ₂ , PO ₄ , Cu, Zn, As, Cd, Cr, Pb, Co, Ni, Fe, Se, цианиди, полициклични ароматни въглеводороди.
Закрито депо за неопасни отпадъци	отпадъчни водни от депото-1бр.събира телна шахта	от януари до юни	от юли до декември	As, Ba, Cd, Cr общ, Cu, Hg, Mo, Ni, Pb, Sb, Se, Zn, хлориди, флуориди, SO ₄ , фенолен индекс, разтворим органичен въглеводород, общо разтворими твърди вещества.	As, Ba, Cd, Cr общ, Cu, Hg, Mo, Ni, Pb, Sb, Se, Zn, хлориди, флуориди, SO ₄ , фенолен индекс, разтворим органичен въглеводород, общо разтворими твърди вещества

грама 3

С Решение №253 от Протокол №24/30.11.2012 г. на Общински съвет – Лом е приета „Програма за оценка на качеството на води и водни обекти на територията на Община Лом”.

2.2.1. Водоснабдяване и канализация

Водопроводната мрежа в община Лом е с дължина 240 км, в т.ч. 65 км външни и 175 км вътрешни водопроводи. Към днешна дата преобладаваща част от мрежата е морално остаряла и амортизирана, което е общовалидно за територията на цялата област - 80% от нея е изградена от азбестоциментови тръби. В тази връзка, през 2016 г. се очаква Община

Лом да реализира проект за Интегрирано управление и пречистване на водите на територията на гр. Лом, финансиран по ОПОС. Изключение правят с. Сталийска махала и с. Ковачица, където цялата вътрешна водопроводна мрежа е изградена от полиетиленови тръби. Състоянието на мрежата в общинския център също е незадоволително - едва около 28% от мрежата са подменени. Поради това е на лице необходимост от рехабилитация и/или подмяна на голяма част от водопроводната мрежа, с цел подобряване техническите параметри на мрежата и повишаване качеството на предоставяната услуга в общината, както и намаляването на загубите на питейни води. Основен източник за водоснабдяване в гр. Лом е водоснабдителна система „Добри дол“, която осъществява около 87% от водоподаването на общинския център. Системата е изградена в периода 1970-1975 г. и се състои от два помпени агрегата /работен и резервен/. Изградени са и две водохващания и помпена станция, чрез които се подава вода директно в уличната водопроводна мрежа на кв. Боруна и ниската зона на града. Посредством други десет водохващания, се осъществява водоподаването на кв. Младеново. Понастоящем основните съоръжения на водоснабдителната система на гр. Лом са морално остарели и амортизирани. Делът на водоснабденото население в община Лом е 95%, като тази стойност е по-ниска от средната за областта /почти 98%/ и за страната /над 99%/. Девет от общо десет населени места в общината са централно водоснабдени, като изключение прави само с. Орсоя, намиращо се в свлачищен район. За голяма част от жителите на населените места е достигната 100% водоснабденост. С по-ниски стойности на показателя се отличават селата Сталийска махала със 71% и с. Сливата с едва 11% водоснабденост на населението.

Канализационна мрежа в област Монтана е изградена само в четири населени места - градовете Монтана, Лом и Вършец и село Расово, което е доказателство за по-ниската степен на изграденост спрямо средната за страната. Канализационната мрежа в гр. Лом влиза в експлоатация през 1985 г. и обслужва предимно жителите на централната градска част. Системата е от смесен тип, с обща дължина 37 км и обхваща 61% от населението на града. На територията на община Лом не е изградена Пречиствателна станция за отпадни води /ПСОВ/, в резултат на което отпадните води се заустват директно в р. Дунав. Липсата на ПСОВ в общинския център, е сериозен проблем, оказващ отрицателно въздействие върху екологичното състояние на р. Дунав.

Първа крачка в стремежа към разрешаване на този проблем е изготвения проект по линия на ОП „Околна среда“ 2007-2013 г. „Интегриран проект за управление и пречистване на води в гр. Лом“. Проектът цели оказване на техническа помощ при реализацията на проект „Интегрирано управление и пречистване на водите в град Лом, Община Лом“.

2.3. Отпадъци

Управлението на отпадъците на територията на Община Лом включва организация на дейностите по :

- събиране и транспортиране на отпадъците до Регионално депо –Монтана.

Закона за управление на отпадъците, разделя отпадъците по видове както следва :

- битови
- производствени
- опасни
- строителни

- биоразградими

На основата на това разделение в общината е създадена следната организация :

- битовите отпадъци се извозват до Регионално депо - Монтана

- за строителните и биоразградимите отпадъци е подготвен за утвърждаване терен находящ се източно от закрито и рекултивирано депо в м.Сергена..

- опасни отпадъци – депонирани са в 12 бр. „ББ - кубове , находящи с в с.Ковачица, сключени договори с организации по оползотворяване.

Информацията за количествата и състава на отпадъците е от много голяма важност за вземане на правилни решения за управлението им и оразмеряването на системите, инсталациите и съоръженията за третиране.

Представеният анализ на съществуващото състояние по управление на отпадъците се основава на информация за образуването, съхранението, обезвреждането и оползотворяването на отпадъци за периода 2009 -2013 година. При изготвянето на оценката за битови и производствени отпадъци са използвани налични данни в общинска администрация Лом на база годишни отчети на битови, производствени, строителни и опасни отпадъци, подадени от предприятия и фирми /по реда на горната Наредба №9/28.09.2004 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публичния регистър на издадените разрешения, регистрационните документи и на закритите обекти и дейности /за периода 2009-2011/ и Наредба № 2 от 22 януари 2013 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри /за 2012-2013 г./.

Отчета отразява сегашното състояние в аспект управление на отпадъците и взетите мерки по отношение на :

Сметопочистване и сметоизвозване.

I Отчет на дейностите по събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депа или други инсталации и съоръжения за оползотворяването или обезвреждането им.

Предадени		За оползотворяване		За обезвреждане	
Код на отпадъка	количество в ТОН	код на отпадъка	количество в ТОН	Код на отпадъка	количество в ТОН
20 03 01	4 847 .8	20 03 01	113.024	20 03 01	401. 140
				19 12 12	4333.636

Отчисления за 2012, 2013 и 2014 г.

година	тонове битов отпадък	такса по чл.60 от ЗУО	такса по чл. 64 от ЗУО	такса депониране и сепариране
2012	4 413.560 т.	23 551.88 лв.	38 469.71 лв.	49 561.89 лв.
2013	4 573.580 т.	24 887.40 лв.	65 631.39 лв.	92 138.08 лв.
2014	4 847.8 т.	25 915.01 лв.	100 762.74 лв.	91 374.85 лв.

Отчет на дейностите по осигуряване на съдове за събиране и съхраняване на битови отпадъци – контейнери, кофи и др.

контейнери тип бобър разположени в гр. Лом - 370 бр.

контейнери тип бобър разположени по селата:

Кметство	бройка
кметство Замфир	20 бр.
кметство Ковачица	20 бр.
кметство Сталийска махала	30 бр.
кметство Станево	10 бр.
кметство Сливата	5 бр.
кметство Добри дол	10 бр.
кметство Долно Линево	10 бр.
кметство Трайково	30 бр.
кметство Орсоя	5 бр.
общо:	140 бр.

кофи "мева" разположени в гр. Лом - 1200 бр.

Масово разпространени отпадъци

Списък на лицата с които Община Лом има сключен договор за изпълнение задълженията на кмета за управление на отпадъците

Община	Юридическо лице/ едноличен търговец	Основание за сключване на договор
1	3	5
Лом	Регионално депо Монтана	рег.№ 06-РД/94-00 от 31.05.2010 г. на ОП „Чистота” – Лом.
Лом	„Унитрейд – 2011г.” ООД	чл. 19, ал.3, т.11 от Закона за управление на отпадъците.
Лом	„Българска рециклираща компания” АД	чл.19, ал.3, т.7 от Закона за управление на отпадъците.
Лом	„Екобултех” АД	чл.19, ал.3, т.7 от Закона за управление на отпадъците.
Лом	„Екобулбатери” АД	чл.19, ал.3, т.7 от Закона за управление на отпадъците.
Лом	„Булекопак” АД	чл.19, ал.3, т.6 от Закона за управление на отпадъците.

Отчет на дейностите по *събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване*

Община Лом поднови договорните отношения с „ЕКОБУЛТЕХ” АД, гр. София за срок от 3 години. Съгласно Приложение № 1 и Приложение № 2 към чл.3 от Наредбата за излязло от употреба електрическо и електронно оборудване през 2014 г. са предадени следните видове отпадъци,

- отпадъци с код 20 01 36 / информационно – технологично и телекомуникационно оборудване – 130 кг.

- отпадъци с код 20 01 35 /монитори – 100 кг.

За 2015 г.:

- отпадъци с код 20 01 36 / информационно – технологично и телекомуникационно оборудване – 300 кг.

- отпадъци с код 20 01 35 /монитори – 180 кг.

Отчет на дейностите по събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори / НУБА/ Община Лом поднови договорените отношения с „ЕКОБУЛБАТЕРИИ“ АД -организация по оползотворяване. През 2014 г. са предадени следните видове отпадъци:

- отпадъци с код 16 06 04 /алкални батерии – 13 кг.

Отчет на дейностите по събиране на излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/

През 2014 г. бе сключен договор с „Българска рециклираща компания“ АД, организация с дейност и лиценз за събиране, повторна употреба, оползотворяване и рециклиране на отпадъци от МПС. За 2014 г. няма предадени отпадъци от такъв произход.

Отчет на дейностите по разделно събиране на хартия, пластмаса, стъкло и метал

Със решение № 547 от протокол № 66/04.07.2014 г. на ОбС- Лом, Община Лом сключи договор за сътрудничество с „Булекопак”, организация за оползотворяване на отпадъци от опаковки. Във връзка със сключения договор № 128/29.07.2014 г. за изграждане и управление на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на Община Лом бяха разположени контейнери за разделно събиране на отпадъци от опаковки, тип „Иглу”, с обем 1 700 литра, 160 броя, в това число:

- жълт „Иглу” с надписи за хартия, картон, пластмаса и метали – 80 броя.

- зелен „Иглу” с надписи за стъкло – 80 броя.

Разположението на контейнерите е посочено в Приложение № 2

Към договора за сътрудничество е разработена програма за разделно събиране, която е приета с Решение № 547 от протоколи № 66/04.07.2014 г на ОбС- Лом.

За 2014 г . месеци септември, октомври, ноември и декември количества са:

отпадъци с код 19 12 01 / хартия и картон – 3. 889 т.

отпадъци с код 19 12 02 и 19 12 03 / черни и цветни метали – 0.472 т.

отпадъци с код 19 12 04 / пластмаса – 4.165 т.

отпадъци с код 19 12 05 / стъкло – 2. 920 т.

Както следва:

Месец септември:

отпадъци с код 19 12 01 – 0. 511 т.

отпадъци с код 19 12 02 и 19 12 03 – 0.056 т.

отпадъци с код 19 12 04 – 0. 460 т.

отпадъци с код 19 12 05 – 0.000 т.

Месец октомври:

отпадъци с код 19 12 01 – 1. 008 т.

отпадъци с код 19 12 02 и 19 12 03 – 0.184

отпадъци с код 19 12 04 – 0. 830 т.

отпадъци с код 19 12 05 – 0.000 т.

За месец ноември :

отпадъци с код 19 12 01 – 1. 008 т.

отпадъци с код 19 12 02 и 19 12 03 – 0.184

отпадъци с код 19 12 04 – 0. 830 т.

отпадъци с код 19 12 05 – 0.000 т.

За месец декември :

отпадъци с код 19 12 01 – 1. 360 т.

отпадъци с код 19 12 02 и 19 12 03 – 0.118
отпадъци с код 19 12 04 – 1. 769 т.
отпадъци с код 19 12 05 – 0.000 т.

За 2015 г :

отпадъци с код 19 12 01 / хартия и картон – 9. 450 т.
отпадъци с код 19 12 02 и 19 12 03 / черни и цветни метали – 0.669 т.
отпадъци с код 19 12 04 / пластмаса – 8.200 т.
отпадъци с код 19 12 05 / стъкло – 11. 790 т.

Както следва:

Месец януари:

отпадъци с код 19 12 01 – 0. 980 т.
отпадъци с код 19 12 02 и 19 12 03 – 0.156 т.
отпадъци с код 19 12 04 – 1. 062 т.
отпадъци с код 19 12 05 – 1.720 т.

Месец февруари:

отпадъци с код 19 12 01 – 1. 020 т.
отпадъци с код 19 12 02 и 19 12 03 – 0.143 т.
отпадъци с код 19 12 04 – 1. 287 т.
отпадъци с код 19 12 05 – 0.000 т.

Месец март:

отпадъци с код 19 12 01 – 1. 020 т.
отпадъци с код 19 12 02 и 19 12 03 – 0.023 т.
отпадъци с код 19 12 04 – 0. 460 т.
отпадъци с код 19 12 05 – 1.700 т.

Месец април:

отпадъци с код 19 12 01 – 0. 435 т.
отпадъци с код 19 12 02 и 19 12 03 – 0.015 т.
отпадъци с код 19 12 04 – 0. 462 т.
отпадъци с код 19 12 05 – 0.000 т.

Месец май:

отпадъци с код 19 12 01 – 0. 816 т.
отпадъци с код 19 12 02 и 19 12 03 – 0.020 т.
отпадъци с код 19 12 04 – 0. 480 т.
отпадъци с код 19 12 05 – 2.250 т.

Месец юни:

отпадъци с код 19 12 01 – 0. 850 т.
отпадъци с код 19 12 02 и 19 12 03 – 0.040 т.
отпадъци с код 19 12 04 – 0. 420 т.
отпадъци с код 19 12 05 – 0.000 т.

Месец юли:

отпадъци с код 19 12 01 – 0. 716 т.
отпадъци с код 19 12 02 и 19 12 03 – 0.020 т.
отпадъци с код 19 12 04 – 0. 480 т.
отпадъци с код 19 12 05 – 2.150 т.

Месец август:

отпадъци с код 19 12 01 – 0. 435 т.
отпадъци с код 19 12 02 и 19 12 03 – 0.000 т.
отпадъци с код 19 12 04 – 0. 457 т.
отпадъци с код 19 12 05 – 0.000 т.

Месец септември:

отпадъци с код 19 12 01 – 0.980 т.
отпадъци с код 19 12 02 и 19 12 03 – 0.156 т.
отпадъци с код 19 12 04 – 1.062 т.
отпадъци с код 19 12 05 – 1.720 т.

Месец октомври:

отпадъци с код 19 12 01 – 0.980 т.
отпадъци с код 19 12 02 и 19 12 03 – 0.000
отпадъци с код 19 12 04 – 0.762 т.
отпадъци с код 19 12 05 – 0.000 т.

За месец ноември :

отпадъци с код 19 12 01 – 0.816 т.
отпадъци с код 19 12 02 и 19 12 03 – 0.020
отпадъци с код 19 12 04 – 0.380 т.
отпадъци с код 19 12 05 – 2.250 т.

За месец декември :

отпадъци с код 19 12 01 – 0.402 т.
отпадъци с код 19 12 02 и 19 12 03 – 0.076
отпадъци с код 19 12 04 – 0.431 т.
отпадъци с код 19 12 05 – 0.000 т.

Избор на площадка, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депа.

В изпълнение на чл.44, ал.1 от Наредба № 6 от 27.08.2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (вкл. раздел „План за контрол и мониторинг на депата”, приложение №3 от Наредбата), Община Лом има задължение като оператор на закрито и рекултивирано депото за неопасни отпадъци, да извършва мониторинг 30 години.

През 2014 г. и 2015 г. е извършен мониторинг на следните компоненти:

- 2 (два) пъти годишно мониторинг на повърхностни води от 1(един) брой събирателна шахта по показатели : рН, перманганатна окисляемост, БПК, ХПК, обща твърдост, Cl, NH₃, NO₃, PO₄, органичен азот, Na, Ca, Fe общо, Mn, Cu, Ni, Zn, Cr общ.

-2 (два) пъти годишно мониторинг на подземни води от 3 (три) броя епиоземетри по показатели: БПК, ХПК, обща твърдост, сух остатък, перманганатна окисляемост, K, Na, Cl, SO₄, хидрогенкарбонати, NH₄, NO₃, NO₂, PO₄, Cu, Zn, As, Cd, Cr общ, Pb, Co, Ni, Fe общо, Se, цианиди, полициклични ароматни въглеводороди.

- 2 (два) пъти годишно мониторинг отделения газ от три броя газови кладенци по показатели: CH₄, CO₂, O₂ .

Мониторинга е извършен от акредитирани лаборатории.

Оползотворяване и обезвреждане на отпадъци

Община Лом участва в създаването на регионално сдружение по отношение на Регионално депо – Монтана. Дейността, извършвана на регионалното депо е свързана с обезвреждане /депониране/ на неопасни отпадъци, означена с код D5 (специално проектирани дена).

Депото е с изградена инфраструктура. Оградата се поддържа в добро състояние, депото е означено с необходимите знаци и влизането на външни лица в района на депото е абсолютно забранено.

Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци.

През последните години вследствие на подобряване на услугите по сметосъбиране образуването на нерегламентирани сметища е намалял.

Приложение: „Общинска програма за управление на отпадъците на Община Лом за период 2015-2020 г.” приета с Решение № 38 от протокол № 7 / 27.01.2016 г.

2.4. Почви

На територията на Община Лом почвообразуваща скала е лъосът, като песъчливия лъос заема тясна ивица по дунавския бряг, а типичният лъос покрива останалата част от района. Разпространени са главно карбонатен и типичен чернозем, развит върху лъос (в южната част на района) и по-слабо ливадните почви (в поречието на река Лом). По брега на река Дунав съществуват алувиални почви. Черноземът се характеризира с дълбок почвен профил. Има мощен хумусен хоризонт, който постепенно преминава към почвообразуваща скала – лъос. Мощност на хумусния хоризонт е от 35 до 75 см., а на почвата се движи в границите 80-120 см. По механичен състав почвите са средно песъчливо-глинести. Механичният състав в пределите на почвения профил е еднороден. Сравнително добре са запасени с органично вещество. Карбонатните черноземи имат добра аерация и доста голяма водопропускливост, поради което изискват повече поливане, но с по-малки дози вода.

В годишните доклади на РИОСВ-Монтана не се съдържа информация за нарушени терени в обхвата на община Лом в резултат от добив и първична преработка на минерални суровини.

На територията на Община Лом няма отпадъчни депа, които да са в експлоатация. Във връзка с изискванията на Наредба № 8 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци, общинското депо за неопасни отпадъци (сметище) не отговаря на изискванията за защита от замърсяване на атмосферния въздух, почвата, повърхностните и подземни води, съгласно чл. 18, ал. 1 от Наредбата. Със Заповед № РД -140/15.07.2009 г. на директора на РИОСВ - Монтана е преустановена експлоатацията на сметището и е наредено да се предприемат мерки за закриването му. На територията на общината е изпълнен Проект за рекултивация на общинско депо за твърди битови отпадъци, намиращо се в местността „Сергена”. Проектът „Изграждане на шест депа за битови отпадъци - Монтана, Перник, Русе, Севлиево, Силистра и Созопол” е по програма ИСПА. По проект „Закриване и рекултивация на общинско депо за неопасни отпадъци, разположено в землището на гр.Лом, област Монтана”, с възложител Министерството на околната среда и водите, са изпълнени дейности по техническа и биологическа рекултивация на градското сметище. Съответствието на изпълнението на проект „Закриване и рекултивация на общинско депо за неопасни отпадъци в ПИ № 44238.198.56 по КК на гр.Лом” в рамките на проект 2000/BG/16/PE 002 „Изграждане на пет регионални депа за твърди битови отпадъци в България – монтана, Русе Севлиево, Силистра и Созопол”, финансиран от КФ/Регламент 1164/94 на ЕС /бивша програма ИСПА/, е потвърдено с констативен протокол № П-40/15.07.2013 г. на РИОСВ-Монтана. Извършена е техническа рекултивация на депото, съгласно проекта за рекултивация, потвърдено с Протокол на Държавно приемателна комисия за установяване годността за ползване на строеж и протокол №1 от 27.12.2013 г. на Комисия назначена със заповед на кмета на Община Лом, за приемане на техническа рекултивация на терени за добив на земни маси в имоти 190.1 и 191.1 в землището на гр. Лом. Извършен е първи етап от биологичната рекултивация, включващ затревяване и залесяване на технически рекултивираното депо, съгласно проекта за рекултивация –

засаждане на тревни смеси и дървесна растителност, удостоверено с протокол на държавна приемателна комисия.

В седем населени места в община Лом се намираха складове с препарати за растителна защита, където се съхраняват химически вещества, забранени или негодни за употреба. Пет от тези складове, поради невъзможност за охраняване са разрушени и строителните им материали са разграбени, което превръща пестицидите в опасен замърсител на околната среда. За да се преустанови вредното въздействие на опасните отпадъци върху почвата, възможността за умишлено отравяне на хора и животни, негодните за употреба препарати за растителна защита бяха събрани и съхранени по технологията на Бал Бок в контейнери за постоянно съхранение „Б-Б“ куб. 12 бр. „Б-Б“ кубовете се намират на площадка в с. Ковачица, херметично затворени. Останалото количество пестициди е преместено в склад на бившия КОС. По повод бъдещето им депониране, през 2007 г. Община Лом кандидатства с проект „Събиране и постоянно съхраняване на негодни за употреба пестициди“ пред ПУДООС към МОСВ. С писмо №. 700171/04.09.2009 г. ПУДООС прекратява финансирането на проекта. Наличното количество пестициди е преместено от разрушения склад в друг, находящ се в близост до стария.

2.5. Защитени територии и биоразнообразие

Богатото флористично и фаунистично разнообразие в пределите на общината е обусловено от физико - географското положение и умерено - континенталния климат. Ясно се откроява богатството на крайречни растителни видове и орнитофауната. Биологичните ресурси на общината могат да имат важно стопанско значение за развитието на лов и риболов, билкарство, горско стопанство, туризъм. На територията на общината са определени 5 защитени зони по НАТУРА 2000 за запазване на представителни местообитания и птици. На територията на общината са определени 5 защитени зони по НАТУРА 2000 за запазване на представителни местообитания и птици.

Със заповед на МОСВ № РД- 898/22.11.2001 г., в землището на с. Орсоя, община Лом, площ от 150,3 хектара (общо горски и поземлен фонд, в който са и бившите рибарници “Орсоя”) бе обявена за “Защитена местност “Рибарници Орсоя”. Това бе направено с цел да се поддържат и опазват популациите и местообитанията на защитени, редки и уязвими видове от флората и фауната. Включена бе и в орнитологично важните места с европейско природозащитно значение. Мястото е с международен природозащитен статут – биотоп за ценни, застрашени и защитени видове птици и дунавски риби. Рибарниците са отделени с диги от околните влажни ливади. Преобладава тръстика, папур. Около рибарниците се редуват открити водни полци, тръстикови масиви, мочурливи ливади, сухи хълмове. Бреговете на р. Дунав са покрити със заливни гори.

Река Лом - защитена зона за опазване на местообитанията, съгласно чл. 6, ал. 1 и ал. 2 от Закона за биологичното разнообразие в съответствие с Директива 92/43/ЕЕС – за местообитанията.

Долно Линево – защитена зона за опазване на местообитанията, съгласно чл. 6, ал. 1 и ал. 2 от Закона за биологичното разнообразие, в съответствие с Директива 92/43/ЕЕС – за местообитанията.

Обектът представлява малко по площ лъсово степно съобщество, оцеляло по най-високите Дунавски тераси на изток над село Долно Линево. Обхваща сравнително малка площ и е заобиколен от горски и земеделски култури. Обектът опазва едно от малко оцелелите степни съобщества по Дунава.

Защитена зона „Орсоя” с код BG 0000182 за опазване на природните местообитания на дивата флора и фауна по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на хабитат „Панонски вътрешноконтинентални дюни” и находище на критично застрашен вид „вълнеста козя брада”, включен в Закона за биологичното разнообразие и Червената книга на Република

България. В това местообитание се включват вътрешноконтиненталните дюни, наричани още "гредове", от песъчлив льос и алувиални наслаги, разпространени само в заливните низини край р. Дунав. Най-големи площи имат в Брегово-Новоселската, Орсойската, Цибърската, Островска, Чернополската (Карабоазката) низини. Тези гредове в низините са със смесен произход - алувиален и еолов, и са с различни размери. Най-често дължината им е до няколко десетки метра, а ширината - около десетина метра.

Височината им варира – алувиалните са до около 2 м над заливното ниво на р. Дунав и преди да бъдат изградени дигите на реката, са се заливали само при много високи води. Льосовите песъчливи гредове са по-високи - до 5-6 м. На тези дюни често съществува комплекс от различни съобщества - мъхове върху откритите пясъци, съобщества на терофити, включително и много рудерали, отворени до затворени, ксеротермни, многогодишни тревни съобщества. Характерна черта на повечето от тях е силната степен на рудерализация в резултат от човешката дейност. Част от дюните, например в Островската и Карабоазката низини, са разоравани и обработвани в миналото, но тази дейност сега е преустановена. Вследствие на това растителността е силно нарушена. На о-в Персина (Белене) ниски дюни ("греди") разделят големите островни блата. Там в продължение на десетилетия са пасли стада селскостопански животни и силната степен на деградация се дължи на активната паша. По „гредите“ на о-в Персина са разпространени ценозите на асоциацията *Tribulo-Tragetum*, за която е характерно участието на много рудерали - терофити. Най-честите доминанти в нарушените (рудерализирани) растителни съобщества на дюните са *Artemisia scoparia*, *Bromus tectorum*, *Chondrilla juncea*, *Conyza canadensis*, *Cynodon dactylon*, *Eragrostis minor*, *Euphorbia chamaesice*, *Plantago lanceolata* var. *eriophylla*, *P. scabra*, *Portulaca oleracea*, *Salsola ruthenica*, *Tragus racemosus*, *Tribulus terrestris*. На места са се съхранили представители и на автохтонната флора като *Centaurea arenaria* (Карабоаз, Орсоя, Цибър), *Allium angulosum* (о-в Персина), *Tragopogon floccosus*. Дюните в Орсойската низина са по-добре запазени, макар че там, както и в Цибърската низина, има много кариери за пясък. За откритите подвижни пясъци са характерни пионерски ценози с участие на *Alkanna tinctoria*. На тези дюни са разпространени позатворени ценози с участието, освен на споменатите по-горе видове, още на *Apera spicaventi*, *Elymus repens*, *Scabiosa argentea*, *Seseli tortuosum* и др., на по-откритите пясъци има и ценози на мъхове - *Syntrichia ruralis*, *Bryum argenteum* и др. По льосовите песъчливи "греди" и откоси съобщества формира *Kochia prostrata*, а на някои от по-сухите билни части на гредовете (например в Беленската низина) се срещат и рудерализирани ксеротермни пасища на *Bothriochloa ischaemum* (= *Dichanthium ischaemum*).

Консервационно значение – площта на защитените местообитания на територията на Община Лом заема много малка част от територията на България. Във флористичния състав на ценозите участват някои редки или защитени растения: *Centaurea arenaria*, *Allium angulosum*, *Tragopogon floccosus* (ендемит за басейна на р. Дунав), с единични находища във вътрешността на страната, както и консервационно значими видове гъби: *Battarrea phalloides*, *Phallus hadriani*.

Отрицателно действащи фактори - урбанизация, земеделски дейности и незаконен добив на пясък. Повечето от тези дюни са разоравани и са правени опити върху тях да се създават култури, което е довело до тяхната силна рудерализация и навлизането на много чужди видове във флористичния им състав. Необратимо е унищожението им вследствие на незаконното изгребване на пясък. Такива дейности са установени в Орсойската, Цибърската и Карабоазката низини. На о-в Персина някои от дюните обрастват с инвазивни видове (*Amorphafruiicosa*).

Взети мерки за опазване – Защитените местообитания на територията на Община Лом са включени в Приложение № 1 на ЗБР и са приоритетни за опазване. Някои находища (Орсойска, Цибърска, Карабоазка низини) попадат в защитени зони от Европейската екологична мрежа НАТУРА 2000.

На територията на Община Лом са определени като природни забележителности следните вековни дървета:

- Чинар, находящ се в гр. Лом, същият е рядкост, с обиколка 4м., височина 20м., на 105 г.
- Летен дъб, находящ се в с. З амфир, м. „Горуня”, с обиколка 5.90м., височина 25м., на 300г.
- Цер, находящ се в с. Добри дол, м. „Под моста”, с обиколка 4.90м., височина 12м., на 350г.
- Цер, находящ се в с. Добри дол, м. „Под моста”, с обиколка 5.10м., височина 25м., на 350г.
- Цер, находящ се в с. Добри дол, м. „Гробище,” с обиколка 2.10м., височина 17м., на 150г.

Н а територията на Общината има редки и застрашени от изчезване видове като Блатното кокиче, Гинко билоба, които са вписани в червената книга на България. В досегашната политика при управлението на защитените територии у нас, приоритет беше предимно консервация на биологичното разнообразие, посредством охрана на природните ресурси. Основния акцент беше поставян върху забраната за намеса на човешки фактор върху развитието на биосистемата. При тази ситуация отношението на масното население към опазване на биосистемата е по-скоро негативно и резултат от прилагането на тези мерки е далеч от търсения ефект. Силното ограничение върху ползването на дървесни и животински ресурси предизвиква като ответна реакция браконьерството. Ползването на лечебните растения включва:

- Събирането на билки от диворастящи и култивирани лечебни растения;
- Придобиването на билки за първична обработка или преработка;
- Събирането на генетичен материал от диворастящи лечебни растения за култивиране, за опазване при условия извън естествената среда на лечебните растения или за възстановяването им на други места в природата.

Събирането на билки от естествените находища на лечебни растения се извършва съобразно изискванията на Закона за лечебните растения /изм. ДВ,бр.28 от 2011 г./, както и съобразно предвижданията, включени в приложения с № 1 и 2 на този раздел. Ползването на лечебни растения, представляващо стопанска дейност, се извършва въз основа на позволително за ползване, издадено по реда на Закона за лечебните растения.

Със Заповед № РД-028/06.03.2014 г. на Директора на РИОСВ-Монтана са определени максимално допустимите количества /квоти/ за събиране на билки /в кг. сухо тегло/ от естествените находища на видовете лечебни растения под специален режим между билкозаготвителите в области Видин и Монтана, както следва:

Регион Видин:

Вид	билка	кг суха маса	рандеман свежо/сухо тегло	квоти кг
божур червен	цвят	500	7:1	500
иглика лечебна	цвят	500	6:1	500
Ранилист	стрък	500	3:1	500

Регион Монтана:

Вид	билка	кг суха маса	рандеман свежо/сухо тегло	квоти кг
божур червен	цвят	500	7:1	500

иглика лечебна	цвят	500	6:1	500
Ранилист	стрък	500	3:1	500

Със Заповед РД -115/13.02.2015 г. на Министъра на околната среда и водите са определени допустимите за събиране количества билки от естествени находища, извън територията на националните паркове, съгласно следното приложение:

За Монтана:

Божур черен /цвят/ – 300 кг.

Иглика /цвят/ - 250 кг

Ранилист /стрък/ - 500 кг.

Със същата заповед е забранява събирането на следните билки от естествените им находища на територията на цялата страна: Бенедиктински рън, волски език, пролетен горицвет, лечебна диланка, залист бодлив, изтравниче, исладски лишей, лечебен исоп, какула едроцветна, коптник, мечо грозде, момина сълза, оман бял, папаронка жълта, пелин сантонинов, пирински чай, пищялка панчичева, плаун бухалковиден, риган бял, ружа лечебна, салеп, смил жълт, хуперция иглолистна, цистозира.

Община Лом има изготвен и актуализиран раздел „Лечебни растения“ към Общинската програма за опазване на околната среда, вкл. и мерки за опазване на биоразнообразието в общината.

2.6. Шум

Шумът е от основните неблагоприятни фактори, водещи до акустичен дискомфорт в околната среда. Вредното въздействие зависи от вида му и пораждащите го условия. Произходът на шума се определя от видовете дейности, при които той е генериран. В градска територия се различават промишлен (производствен), транспортен, шум от строителство и битов шум. В зависимост от характера (постоянен, периодично, повтарящ се, прекъснат), честотния спектър и интензивността на шума, а така също и продължителността на експозиция, въздействието му е по-малко или повече вредно. Основният аспект на вредното въздействия на шума, разгледан в настояща програма е свързан с влиянието му върху човешкия организъм. Високите шумови нива влияят върху слуховия апарат на човека, психическото и нервно състояние на личността, имунната система, обмяната на веществата, сърдечно-съдовата система и др. Шумовата обстановка на територията на Община Лом е формирана от източници в резултат на:

- дейности от битов характер и селскостопанска дейност в жилищните територии;
- автомобилния транспорт, движещ се по републиканските и общинските пътища, както и по улици на населени места.

В личните стопанства жителите на Общината използват малобааритна селскостопанска техника и механизация като мото - култиватори, помпи, мелещи, режещи и пробивни машини. Използват се също и ръчни ударни (чукове, брадви) и режещи (циркуляри, ъглошлийфи) универсални инструменти при индивидуално извършване на ремонти и строителство в домакинствата. Характерно за жилищните райони е движението на МПС по локални улици и маневрирането при влизане и излизане от гаражи и др. Шумът, генериран от тези дейности, е с различен характер - тонален, импулсен, а понякога и смесен с широк спектър на честота. Най - често не е постоянен или е с кратък период и повтаряемост - проявява се главно през светлата част на деня, при работа на външни източници. Съвременното селскостопанство широко прилага механизирани дейности.

Специализирани машини и инструменти в обработката на почвата и отглеждането на растенията се задвижват основно от двигатели с вътрешно горение. Високите мощности на тези машини са причина за значителните нива на шумовите емисии. Излъчваният шум е широкополосен, с променливо ниво, разпространяващ се сред голяма територия, дълготраен

по действие в рамките на деня, но непостоянен, с малка повтаряемост в годишен мащаб. Съгласно разпоредбите на Закона за защита от шума в околната среда "шум в околната среда" - е нежелан или вреден външен звук, причинен от човешка дейност, в това число шумът, излъчван от транспортните средства от автомобилния, железопътния, водния и въздушния транспорт, от инсталации и съоръжения на промишлеността, и от локални източници на шум. Министърът на околната среда и водите, директорите на РИОСВ и упълномощени от тях длъжностни лица осъществяват превантивен, текущ и последващ контрол върху шума, излъчван от инсталациите и съоръженията от промишлеността.

На територията на РИОСВ - Монтана се контролират 35 източника на шум в околната среда. Не са получавани жалби и сигнали, свързани с излъчвания от промишлените източници шум в околната среда. На територията на общината няма агломерации, железопътни линии и пътища, определени като такива в Закона за защита от шума в околната среда. Съществуващите шосейни и железопътни артерии не могат да бъдат класифицирани като силно натоварени и не представляват сериозен проблем по отношение на шумовото натоварване на околната среда.

2.7. Зелени площи

Горските територии в община Лом заемат 14 858 дка /по вид територия/, равняващи се на близо 4,6% от площта на общината. Посочената стойност е една от най-ниските за област Монтана - горските площи в общината формират едва 1,7% от тези в област Монтана /851 553 дка/. В община Лом функционира Държавно горско стопанство /ДГС/ „Лом“, което включва землищата на пет общини от областта - Лом, Брусарци, Вълчедръм, Медковец и Якимово. Общата стопанисвана площ, е в размер на 4 741 ха, от които 14,1% /669 ха/, са заети от горски пасища. Горите със стопанско предназначение заемат площ от 3 432 ха /в т.ч. 3 241 ха залесени площи/, формиращи около 72% от площта на стопанството.

Годишното количество на ползваната дървесина, предвидено по лесоустройствения проект на територията на ДГС „Лом“, е в порядъка на 23 630 м3 стояща маса от всички видове сечи. Средногодишното добивано количество горска маса е около 11 297 м3, или под 48% от предвиденото по лесоустройствения проект. Общата площ на горските територии, стопанисвани от ДГС „Лом“, е в размер на 6 558 ха, 58,7% /3 848 ха/ от които са частна собственост. На следващо място се нареждат териториите държавна собственост 2 110 ха, или 32,2%. Най-нисък е дялът на горските територии собственост на МОСВ и на религиозни организации - съответно 0,5% /34 ха/ и 0,8% /52 ха/.

№	Наименование	Мярка	К-во
1	Централен площад	м ²	2 120.00
2	ул. "Дунавска"	м ²	4 300.00
3	ул. "Пристанищна"	м ²	2 322.00
4	ул. "Славянска" - от Мототехника до казармата (до ул. "Добруджа")	м ²	3 102.00
5	Митница и Трансимпекс	м ²	686.00
6	ул. "Славянска" - "есовете"	м ²	5 100.00
7	Централна градинка	м ²	8 975.00
8	ул. "Крум Пастърмаджиев"	м ²	2 960.000
9	от ул. "Добруджа" до прелеза	м ²	2 720.00
10	Градинката м/у гарата и автогарата	м ²	3 023.00
11	Дунавски парк до решетката	м ²	42 000.00
12	Дунавски парк между решетката и брегоукрепителната стена	м ²	17 600.00
13	под надлеза	м ²	2 740.00
14	от вакуумната до стадион "Юнак"	м ²	2 100.00
15	от старите казарми до първо училище	м ²	200.00
16	около пазара, блок Чайка 1 и 2	м ²	600.00
17	срещу Топливо	м ²	434.00
18	до пожарната	м ²	587.00
19	алеята срещу Алмина	м ²	720.00
20	квартал Калето	м ²	5 473.00
21	квартал Зорница	м ²	5 270.00
22	Градинки Еремия Българов	м ²	282.00
23	блок 114	м ²	210.00

24	община Лом	м ²	217.00
25	6-ти септември	м ²	870.00
26	борунски блок	м ²	925.00
27	детски градини в Лом	м ²	27 500.00
28	Стадиона	м ²	22 000.00
29	кв. Младеново	м ²	5 750.00
30	читалище Младеново	м ²	720.00
31	кръговото под надлеза	м ²	14 776.00
32	само стадиона	м ²	7 200.00
33	около стадиона	м ²	2 800.00
34	Рекултивирано сметище	м ²	22 000.00
	ОБЩО	м ²	218 282.00
	ИЛИ	дка	218.28

Забележка: Площите подлежат на корекция след приключване на проект: „Изграждане на зелена и достъпна градска среда“

Поддържането на зелените площи на територията на Община Лом включва следните дейности: косене и поддръжка на тревните площи в междублоковите пространства, детските площадки и градините за обществено ползване, ремонт на парковата мебел, отсичане на сухи и опасни дървета, кастрене на клони и резитба на храсти, на територията на община Лом.

Дейност „Озеленяване“ включва:

- косене на междублокови пространства в кв. „Кале“, кв. „Зорница“, ул. „6-ти септември“, ул. „Призрен“ и ул. „Пилистър“;
- ремонт и поддръжка на детски площадки на ул. „Хан Аспарух“ пред блок №114, ул. „6-ти септември“, кв. „Боруна“, пред входа на болницата, на ул. „Крум Пастърмаджиев“, в Дунавския парк, в кв. „Кале“;
- поддържане на растителността в централната градска част;
- ремонт на парковата мебел в централната градска част и парк Дунав;
- поддръжка и ремонт на напоителните системи в квартал „Кале“ и улиците „Дунавска“, ул. „Славянска“, градинката на ул. „Крум Пастърмаджиев“ и парк Дунав;
- поддръжка и ремонт на шадраваните в централната градинка; площад „Свобода“, градинката на ул. „Крум Пастърмаджиев“ и парк Дунав;
- засаждане на пролетни и есенни цветя и грижата за тях на площад „Свобода“, ул. „Славянска“, ул. „Дунавска“ и парк Дунав;
- поддържане на зелените площи по ул. „Пристанищна“, ул. „Крум Пастърмаджиев“ и парк Дунав;
- отсичането на сухи и опасни дървета и кастренето на дървесната и храстова растителност в градините за обществено ползване

2.8. Радиационна обстановка

Постът за радиационно наблюдение № 601 в Община Лом е разположен в северната част на градинката пред АЛФА БАНК до сградата на Общинска администрация.

Стойностите на нормалния радиационен фон за района на площадката за извършване на измерванията е до 0,2 mSv/h.

Измерванията на стойностите на радиационния фон се извършва от дежурните по Общински съвет за сигурност три пъти в денонощието в 5.00, 12.00 и 18.00 часа. Резултатите от измерванията се вписват в Дневник за отчитане измерванията на радиационния фон по образец и ежедневно се докладват в Оперативния център на ПБЗН – Монтана.

Предвид това, че част от населените места в общината се намират в 50 километровата зона на АЕЦ Козлодуй, на територията на общината има две локални измервателни станции (град Лом и село Станево) за постоянно измерване на радиацията, свързани с Автоматизираната система за радиационен мониторинг на АЕЦ Козлодуй. Информационните табла се намират на сградата на Общинска администрация Лом и на кметството на село Станево и информират за стойностите на радиацията, температурата на въздуха и точното време.

3. Управленски капацитет

Управлението на дейностите по опазване на околната среда в Общината са пряко задължение на:

- Кмет на Общината.
- Заместник кмет
- Директор на дирекция
- Кметове и кметски наместници в населените места на общината.
- еколог

В това число за дейността по сметопочистване и сметоизвозване.

По дейностите за сметопочистване и сметоизвозване са ангажирани 18 броя назначени с договор лица към ОП „Чистота – Лом”, шофьори – 6 броя и машинисти – 1 броя. За почистване на територии с обществено предназначение – 18 броя лица метачи и зимна поддръжка.

В институционална рамка по управление на дейностите се включват и:

- Министерство на околната среда и водите
- Изпълнителна агенция по околна среда
- Регионална инспекция по околна среда и водите
- Басейнова дирекция за управление на водите – Плевен.
- Регионална здравна инспекция
- Областна администрация, гр.Монтана.

Изготвени наредби, планове и програми, касаещи околната среда:

- Наредба № 1 за поддържане на обществения ред, чистотата и опазването на общественото имущество на територията на Община Лом.
- Наредба за изграждане и опазване на зелената система на територията на Община Лом.
- Наредба за управление на отпадъците на Община Лом.
- Общинска програма за управление на отпадъците на територията на Община Лом.
- Програма за опазване на околната среда на Община Лом.
- Раздел „Лечебни растения”

- Програма за оценка на качеството на води и водните обекти на територията на Община Лом.

- Наредба за реда и начина на ползване на дървесина, добита извън горския фонд на територията на Община Лом.

Сътрудничество с други организации:

- Национално сдружение на общините в България
- Асоциация на еколозите от общините в България.
- Регионална лаборатория Монтана, Враца, София
- Общински ученически клуб „Екология и опазване на околната среда” и екоklub „Нова Генерация”
- Дружество за защита на животните Лом.

Услуги, предоставяни от общината и на територията на общината, свързани с опазване на околната среда

- Организираното сметосъбиране и извозване на територията на община Лом, се извършва от ОП „Чистота”.
- Разделно събиране на отпадъци от опаковки – Организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки „Булекопак”.
- Излезнало от употреба електрическо и електронно оборудване – Организация по оползотворяване „Екобултех”.
- Негодни за употреба батерии и акумулатори – Организация по оползотворяване „Екобатерии”.
- Излезнали от употреба моторни превозни средства – Организация по оползотворяване „Българска Рециклираща компания”
- ВиК услугите се осъществяват от „Водоснабдяване и канализация”, гр. Монтана.

Повишената осведоменост е важен елемент за осмисляне на местните екологични проблеми от страна на обществеността и обуславя адекватни и отговорни действия за подобряване околната среда. Предвид това, че част от населените места в общината се намират в 50 километровата зона на АЕЦ Козлодуй, на територията на общината има две локални измервателни станции (град Лом и село Станево) за постоянно измерване на радиацията, свързани с Автоматизираната система за радиационен мониторинг на АЕЦ Козлодуй. Информационните табла се намират на сградата на Общинска администрация Лом и на кметството на село Станево и информират за стойностите на радиацията, температурата на въздуха и точното време.

Периодично предоставяне на информация се осъществява чрез:

- постяване на съобщения на информационното табло в администрацията.
- предоставяване на данни в сайта на общината
- публични осъждания
- джурен телефон
- публикации в медиите
- екологични кампании.

4. Обобщено социално – икономическо състояние.

4.1. Икономическо състояние.

Структуроопределящи отрасли за местната икономика са селското стопанство и търговията, като водещо значение има селското стопанство. Неговата структура на производство и специализация определят характера на цялата територия и облика на населените места. Земеделието е застъпено във всички селища на общината и има важна роля за цялостното ѝ развитие. През последните години отрасълът е основен източник на

доходи за населението. Той е основен източник на доходи и заетост за населението и ще продължава да играе важна роля за развитието на района и в бъдеще. Отрасълът се благоприятства от редица фактори, като климатичните условия, географското положение и релефът, традициите и производствения опит на населението в отглеждане на земеделски култури и селскостопански животни.

Списък за броя и вида на отглежданите пасищни животни на територията на общината за съответното землище:

№	населено място	говеда	биволи	овце	кози
1	гр. Лом	435	2	900	700
2	с. Добри дол	5	0	60	60
3	с. Сливата	5	100	55	45
4	с. Орсоя	0	0	20	20
5	с. Долно Линево	5	0	150	50
6	с. Ковачица	340	20	600	200
7	с. Станево	100	3	130	85
8	с. Замфир	5	0	750	200
9	с. Трайково	200	0	500	150
10	с. Сталийска махала	300	0	350	150

Растениевъдството, като основен подотрасъл на селското стопанство се развива сравнително добре през последните години. То е насочено основно в отглеждането на зърнено – житни и технически /маслодайни/ култури. Общо обработваемите площи в Община Лом са 119 916, 650 дка. Отглежда се предимно пшеница, ечемик, цревица, слънчоглед и рапица, като се наблюдава устойчива тенденция за увеличаване на площите с рапица. За стопанската 2015 – 2016 г. засятата с рапица площ е 26 300 дка.

4.2. Финансови фактори

Община Лом е малка община и финансовият ѝ капацитет и възможности за съфинансиране на проекти и самостоятелно изпълнение на дейностите, заложи в Общинския План за Развитие 2014-2020 г. са доста ограничени. Причината е в липсата на достатъчно собствени приходи в общинския бюджет.

В бюджета заделените средства за разработване, управление, изпълнение и съфинансиране на проекти и дейности от ОПР са недостатъчни. За изпълнението на Общинския план за развитие за 2014-2020 г. следва да се търсят източници на средства извън общинския бюджет – Оперативни програми финансирани от фондовете на ЕС, Програма за развитие на селските райони, Програма за рибарство, Програми за трансгранично сътрудничество, Програми на българските министерства и други. Като алтернативи за съфинансиране на проекти могат да се ползват кредити от фонд „ФЛАГ”, краткосрочни банкови заеми, целеви субсидии и помощи от държавния бюджет. Все още не много популярен, но важен за бъдещото развитие на българските общини начин за финансиране и изпълнение на публични функции и дейности е публично-частното партньорство (ПЧП). Неговите форми, структуриране и механизми вече са нормативно уредени със Закона за публично-частното партньорство в сила от 01.01.2013 г. ПЧП едновременно дава възможност за развитие на висококачествени и достъпни услуги от обществен интерес и насърчаване на частните инвестиции в строителството, поддържането и управлението на обекти на техническата и социална инфраструктура и в извършването на публични функции и дейности. ПЧП се урежда чрез договор между публичния партньор –

Община и частния партньор – Инвеститор. ПЧП дава гаранции за защита на публичните активи и ефективно управление на публичните средства, като същевременно се създават работни места, генерират се доходи и се насърчава предприемачеството. Политиката за общински ПЧП се определя с ОПР и Програмата за реализация на ОПР, в която в самостоятелен раздел трябва да се включат общинските ПЧП и сроковете за изпълнението им. Срокът на един договор за ПЧП може да бъде от 5 до 35 години. За изпълнението на Общинския план за развитие за 2014-2020 г. са важни и частните проекти и инвестиции на местния бизнес и НПО, които също създават условия за подобряване на средата и съживяване на района.

4.3. Демографско състояние.

Относително периферното географско положение на община Лом, спрямо важните пътни артерии в България, както и нейното разположение в силно изостаналата икономически Северозападна България определят депресивното демографско развитие на територията. Спецификата на протичащите демографски процеси, се изразява в ниска раждаемост, висока смъртност и отрицателен естествен и механичен прираст. За територията на общината са характерни и някои етнически особености при възпроизводствените процеси в отделни селища на общината, резултат от високата концентрация на ромско население, което запазва възпроизводствено поведение, нетипично за останалите етноси в страната.

Населението на община Лом намалява, а заедно с това репродуктивните и трудоспособните контингенти, което усложнява демографската и икономическа ситуация. Причините са големите загуби на човешки ресурси, силно влошена възрастова структура и възпроизводство с голям отрицателен естествен прираст. Демографските процеси в общината налагат вземането на конкретни мерки при целенасоченото дългосрочно планиране, съобразено с прогнозите за броя на живеещите в отделните селища и в общината като цяло;

В общината се наблюдава различна средна продължителност на живота. Причината за различията е комплексна, но в същото време тя е синтезиран показател за стандарта на живот и равнището на развитие;

Във всички населени места в общината населението намалява. Това е индикатор за общ спад в урбанистичното развитие както в количествено, така и в качествено отношение. Това има своето пряко следствие за създаване на предпоставки за повишен риск от социална изключеност в определена възрастова група (най-възрастните и самотноживеещите хора), която с годините се разраства като относителен дял в общата численост на населението. Този процес заслужава внимателен анализ и допълнително подпомагане чрез инструментите на целенасочена държавна политика.

- **Общ брой на населението и тенденции през последните години**

Към 31.12.2014 г., населението на община Лом е 26 744 души, което формира 23,7 % от жителите на област Монтана. Демографските перспективи пред Община Лом могат да се определят като негативни. По данни на НСИ от последното преброяване към 01.02.2011 г., броят на населението на община Лом е 28 139 души, от които 13 675 /48,6%/ мъже и 14 464 /51, 4%/ жени.Посочената стойност формира 19% от населението на област Монтана и отрежда община Лом на второ място по разглеждания показател /след община Монтана/, сред 11-те общини в областта. Към 30.06.2015 г. броят на населението в общината е 26 744 души. Отчетеното намаление в броя на населението на община Лом, спрямо преброяването през 2011 г. е 5 % /1 395 души/.

През последните десетилетия в РБългария настъпиха дълбоки социално - икономически и демографски проблеми. Ниската раждаемост, застаряването, нарастващата

роля на миграциите (вкл. международните), трансформация на брачността (брака) и раждаемостта, изменението на статуса на жените и движението към полово равенство, проблемите, съпътстващи заетостта и семейната обвързаност, абортите и разводите – всички те са характеристики на социално-демографската ситуация в общината. Сред основните причини за намалението в броя на населението изпъкват по -високата смъртност, в резултат на силното застаряване, както и интензивното изселване, преди всичко на млади хора в активна възраст.

- Съотношение между градското и селското население в общината

Към териториалният обхват на община Лом се включват десет населени места, от които един град - общинския център гр. Лом и девет села. Съотношението между градското и селското население, е в полза на градското население. Към 01.02.2011 г. в гр. Лом живеят 22 507 души, съставляващи 80,0% от населението на общината, докато жителите на селата са 5 632 души, формиращи 20,0% от населението. Към днешна дата данните не посочват съществена промяна – в града живеят 21 466 души, а в селата 5278 души.

В периода между 2011 г. и 2013 г. се отчита намаление в броя на жителите на всички 10 селища в община Лом. С най-тревожна стойност на относителния прираст се отличава с. Станево, чието население бележи спад с близо 38%. На второ място се нарежда с. Орсоя с -36,8%, следвано от с. Сливата с намаление в порядъка на -30,2%. По отношение абсолютния прираст на населението /бр./, най- неблагоприятна е стойността за общинския център - гр. Лом, чийто жители намаляват с 5 260 д. в периода между двете преброявания. Предвид малкия брой население на останалите населени места, тревожно се явява намалението в броя на населението на с. Ковачица /- 372 д./, следвано от с. Сталийска махала /- 355 д/.

В селата по-голяма част от жителите са над 65 годишна възраст, а броят на самотно живеещите хора е преобладаващ. Този обезпокоителен процес води до обезлюдяване на малките населени места от общината. Тревожен е броят на пенсионерите – 9 271 души, чиито основни, а в повечето случаи и единствени доходи са пенсиите, което е предпоставка за попадането им в рискова група (социално слаби).

- Гъстота на населението

Средната гъстота на населението на община Лом към 01.02.2011 г. е 86,9 д/км². Посочената стойност е значително по-висока от средната за страната - /66,3 д/км²/, и около два пъти по-висока от тази за Северозападния район от ниво 2 /43,9 д/км²/ и за област Монтана /86,9 д/км²/.

В резултат на отчетеното намаление в броя на населението през последните години, средната гъстота на населението на община Лом пропорционално намалява с 3,1 д/км² и достига стойност от 83,8 д/км². Отчетената стойност на общинско ниво е по - неблагоприятна спрямо област Монтана - намаление с 1,8 д/км², както и спрямо намалението за Северозападния район от ниво 2 - 1,4 д/км². Гъстотата на населението за страната спада с 1 човек на км².

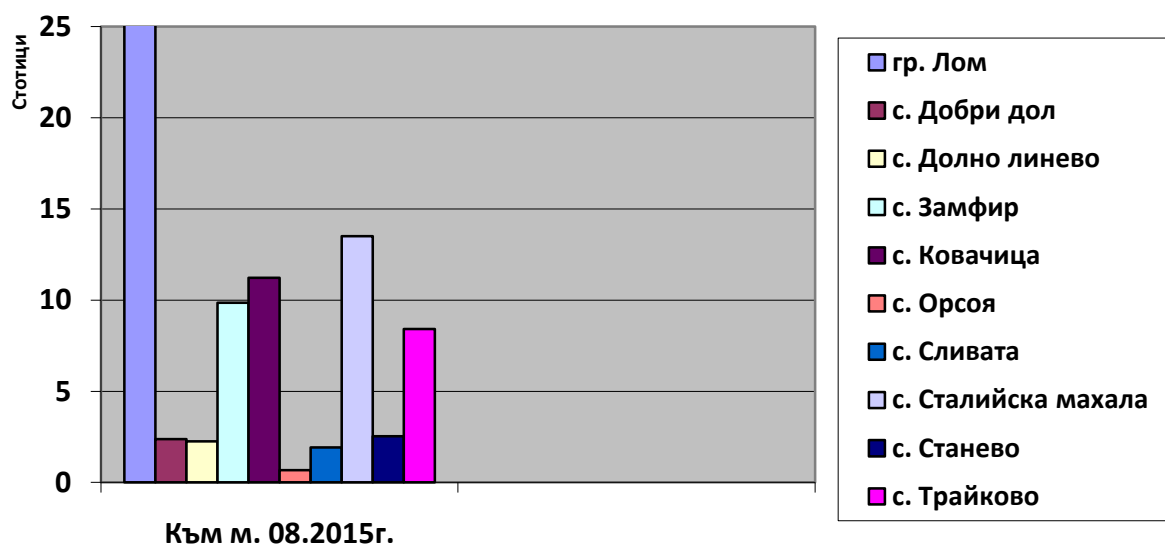
- Съотношение между разпределението на населението в отделните населени места

В общинския център е концентрирано 75,4 % от населението на общината. Демографското развитие в общината е тревожно нестабилно – значително намалява броят на населението. Рязко намалява населението на селата в трудоспособна възраст и се увеличава броя на селските жители на възраст над трудоспособната.

Утвърждават се негативни тенденции в естественото развитие на населението, изразяващи се в ниската раждаемост на населението и относително високата смъртност.

Към тези фактори следва да се добави и въздействието на миграцията и емиграцията, която пряко и косвено също допринася за влошаване на демографската ситуация у нас, тъй като все повече хора в активна трудоспособна възраст мигрират към други икономически по-силно развити региони, най-често свързана с намиране на работа.

Разпределение на населението на Община Лом по населени места

4.3. Социално състояние.

По данни от последното преброяване на населението към 01.02.2011 г. заетите лица във възрастовата група между 15 и 64 навършени години формират 74,7% /9 221 д./ от икономически активните лица в изследваната възрастова група в община Лом. Следователно коефициентът на заетост на населението /отношението на броя на заетите лица към населението във възрастовата група 15-64 г./ е 50,2%. Отчетената стойност е по-благоприятна спрямо средната за област Монтана /49,5%/.

Броят на безработните лица е 3 119 д. и формира 25,3% от икономически активните лица, попадащи във възрастовата група 15-64 години. Разглежданият показател на областно ниво се характеризира с по-неблагоприятна стойност спрямо средната за областта, където безработните лица формират 22,1% от икономически активните лица в тази възрастова група. Към 01.02.2011 г., коефициентът на безработица на населението /отношението на броя на безработните лица към икономически активното население във възрастовата група 15-64 г./, в община Лом е 25,3%. Посочената стойност на показателя е по-неблагоприятна с 3,2%, спрямо средната за областта /22,1%/.

Разпределението между заетите и безработните лица по пол в общината се отличава с по-висок брой на заетите мъже - 52,9% /4 881 д./, при стойност от 47,1% /4 340 д./ за жените. От друга страна, броят на безработните мъже - 1 835 д., е по-висок от този на жените /1 284 д./ и формира 58,8% от безработните лица в разглежданата възрастова група.

По отношение разпределението на заетите и безработните лица на възраст между 15-64 г. по местоживеење изпъква високият брой на заетите лица в рамките на общинския център гр. Лом - 7 872 д., формиращи 85,4% от заетите лица в тази група. От друга страна, стойността на показателя за територията на останалите девет селища в общината е в порядъка на 14,6% /1 349 д./. Отчетените стойности ясно свидетелстват за ограничените

възможности за трудова заетост в селата в община Лом, предизвикани в резултат на влиянието на множество фактори от различно естество /демографски, икономически и др./. Тревожно се явява обстоятелството, че само в рамките на едно населено място - в лицето на общинския център, са концентрирани над 85% от заетите лица в общината.

В периода 2007-2012 г., на територията на област Монтана и община Лом в частност, се наблюдава тенденция на нарастване броя на регистрираните безработни лица. Тази констатация важи, както за безработните младежи на възраст до 29 г., така и за трайно безработните лица /с регистрация в съответните бюра по труда в продължение на повече от една година/.

5. Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите SWOT анализ.

5.1. Силни страни

- Благоприятни физико-географски условия, съхранена околна среда,;
- Наличие на защитени територии, богато биоразнообразие и културно-историческо наследство като предпоставка за развитието на алтернативни форми на туризма;
- Липса на значими замърсители;
- Благоприятни климатични условия за развитие на селско стопанство.
- Незамърсени с химически вещества почви;

5.2. Слаби страни

- Лошо състояние на елементите на техническата инфраструктура, стара, амортизирана и недостатъчна канализация и липса на ПСОВ.
- Недостатъчни финансови средства в общинския бюджет и в населението.
- Ниска степен на изграденост на канализационната мрежа
- Недостатъчна степен на благоустрояване и озеленяване на населените места.
- Липса на собствени финансови средства за съфинансиране на големи екологични проекти.
- Неразвити допълнителни туристически услуги.

5.3. Възможности

- Възможност за развитие на поливно земеделие, даващо предимство пред други територии на фона на общата тенденция за глобално засушаване.
- Потенциал за разнообразяване на земеделието към овощарство и лозарство.
- Развитие на животновъдство, излизащо от рамките на домакинствата и малките стопанства към средноголеми и големи ферми.
- Развитие на трансгранично сътрудничество с Румъния и Сърбия.
- Усъвършенстване на партньорството с НПО, бизнеса и други общини при подготовка и реализиране на съвместни проекти.
- Използване на финансови инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с опазване на околната среда;
- Разширяване и доизграждане на ВиК инфраструктурата;
- Промяна на обществените нагласи в подкрепа усилията за опазване на околната среда.
- Повишаване информираността на населението чрез въвеждане на нови и интерактивни форми на екологично образование и обучение.

5.4. Заплахи

- Глобално изменение на климата, водещо до изместване на климатичните зони и пораждање на ресурсни проблеми;
- Липса на собствени финансови ресурси за екологични проекти;

- Ниска покупателна способност на населението, водеща до трудна реализация на селскостопанската продукция от екологосъобразно земеделие;
- Задълбочаване на демографските проблеми.
- Слаба екологична култура.

II. Визия, цели и план за действие.

1. Визия за околната среда

Запазване на Община Лом като екологично чист район, посредством решаване на конкретни проблеми и повишаване на информираността на заинтересованите страни.

2. Цели

2.1. Главна стратегическа цел

Главната стратегическа цел на общината по отношение на опазването на околната среда е свързана с подобряване на качеството на околната среда, управлението на отпадъците и повишаване на културата на населението.

2.2. Специфични стратегически цели

Стратегическата цел на Община Лом в областта на околната среда е да се ангажира и съдейства за опазване и предотвратяване на замърсяването на околната среда по всичките ѝ компоненти и фактори на въздействие, за намаляване на риска за здравето на населението. За постигането на генералната стратегическа цел на Общинската програма за опазване на околната среда са формулирани следните специфични стратегически цели, оценени по приоритетност:

Специфична цел № 1: Устойчиво и интегрирано управление на водните ресурси в Община Лом.

Мярка 1.1: Обезпечаване на добро състояние и ползване на водните ресурси на територията на общината.

Доизграждане и модернизация на водоснабдителната и канализационната инфраструктура и осигуряване на необходимата инфраструктура за пречистване на отпадъчните води.

Специфична цел №2: Усъвършенстване на системата за управлението на отпадъците в Община Лом.

Целта е осигуряване на екологосъобразното управление на отпадъците чрез предотвратяване, намаляване или ограничаване на вредното им въздействие върху човешкото здраве и околната среда.

Мярка 2.1: Оптимизиране на общинската схема за управление на отпадъците (транспорт, събиране, рециклиране и оползотворяване).

Мярка 2.2. Подобряване на контрола на дейностите по управление на отпадъците, опасните отпадъци и предотвратяване възникването на нерегламентирани сметища.

Специфична цел № 3: Опазване и управление на биологичното разнообразие община Лом.

Мярка 3.1: Ограничаване на негативните влияния върху биологичното разнообразие в община Лом.

Подобряване на контрола върху възможните негативни влияния върху биологичното разнообразие в община Лом.

Мярка 3.2: Устойчиво управление на защитените територии и зони по Натура 2000 в община Лом.

Включване на териториите с природозащитна стойност в цялостната схема за устройство на територията на община Лом. Устройство и социализиране на защитените

територии и зони по Natura 2000 като част от рекреационния потенциал на общината (природозащитни и информационни центрове).

Специфична цел №4: Подобряване на административния капацитет за управление на околната среда и ангажиране на местното население.

Мярка 4.1: Осигуряване на възможности за повишаване на професионалната квалификация на кадрите, компетентни по управление на околната среда в общинската администрация

Мярка 4.2: Подобряване на информационната обезпеченост за управление на околната среда в община Лом.

Създаване на работещ механизъм за обмен на информация сред заинтересованите институции и организации, работещи в сферата на околната среда. Осигуряване на публичен достъп до информация относно състоянието на околната среда и общинските дейности по управлението ѝ чрез интернет платформа.

Мярка 4.3: Информирание на населението на община Лом относно опазването на околната среда.

Формулираните по-горе цели на Общинската програма за опазване на околната среда на Община Лом представят не само посоката на развитие на политиката на общината в тази област през следващите няколко години, но са и базиращи за бъдещата стратегия за устойчиво развитие на общината. Постигането на целите, заложи в настоящата програма само по себе си е следваща стъпка към систематичното решаване на екологичните проблеми в Община Лом. Това е съществена част от интегрираният процес на планиране, заложен в Общинския план за развитие на Община Лом 2014-2020 г.

Целите и приоритетите, залегнали в Програмата са в унисон с националните приоритети, изведени в Национална програма за управление на дейностите по отпадъците 2009-2013 г., Национална програма за действие по околна среда и здраве 2008-2013 г., Стратегически план за биологичното разнообразие 2011-2020, Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор в Република България и Оперативна програма "Околна среда" 2014 -2020 г. Целите са формулирани като са взети предвид националните цели в сферата на околната среда и предоставят основата за формулиране и осъществяване на пакет от последователни задачи и действия, представени детайлно в следващия „План за Действие” от програмата.

План на действие

действия за постигане на целите	отговорни институции	срок за реализация	източници на финансиране
Специфична цел № 1: Устойчиво и интегрирано управление на водните ресурси в община Лом.			
Рехабилитация на инфраструктурата за питейно водоснабдяване	Община Лом ВиК - Монтана	2015 – 2020 г.	ВиК, Община Лом, фондове на ЕС
Осъществяване на постоянен мониторинг относно качествата на подаваната питейна вода	ВиК - Монтана РЗИ - Монтана	ежегодно	
Изграждане на канализационна мрежа,	Община Лом, ВиК, МОСВ, МРРБ	2015 – 2020 г.	Фондове на ЕС, ПУДООС,

рехабилитация на съществуващата и изграждане на ПСОВ			общински бюджет.
Реализация на проекти и предприемане на превантивни мерки за почистване коритата на реки и дерета в границите на населените места	Община Лом, Областен управител екоклубове	2015 – 2020 г.	ПУДООС, МКВП към МС, общински бюджет.
Специфична цел №2: Усъвършенстване на системата за управлението на отпадъците в община Лом.			
Почистване на нерегламентирани сметища	ОП „Чистота” Лом	ежегодно	ОП „Чистота” Лом
Въвеждане на система за третиране на строителни отпадъци	Община Лом	2015-2020 г.	
Изпълнение на план за мониторинг на закрито и рекултивирано депо за неопасни отпадъци м. Сергена	Община Лом	ежегодно	общински бюджет
Поддържане на система за събиране на батерии, акумулатори и ИУЕЕО	Община Лом	ежегодно	„Екобултех” „Екобулбатерии”
Ефективен контрол върху гражданите и фирмите за спаване на нормативните и местни наредби в областта на опазване на околната среда.	Кмет , кметове и кметски наместници на населените места	ежегодно	
Актуализиране на нормативната база на общинско ниво, позволяваща ефективно санкциониране на нарушителите – фирми и граждани, които замърсяват населените места.	Кмет , кметове и кметски наместници на населените места		
Специфична цел № 3: Опазване и управление на биологичното разнообразие община Лом.			
Реализация на предвидени залесителни мероприятия.	Община Лом, РДГ, екоклубове, НПО, доброволци		
Възстановяване на общински гори пострадали от пожари.	Община Лом, РИОСВ Монтана, РДГ		

Подпомагане разработването на планове за управление на защитените територии и защитени зони и подкрепа на заложените в тях дейности.	Община Лом, РИОСВ Монтана, РДГ		
Подпомагане изпълнението на мерки по опазване и възстановяване на редки и застрашени видове, както и на ценни природни територии в общината	Община Лом, РИОСВ Монтана, РДГ, екоклубове, НПО, доброволци		ОПОС, ПУДООС и др. финансиращи програми.
Специфична цел №4: Подобряване на административния капацитет за управление на околната среда и ангажиране на местното население.			
Осигуряване на възможности за повишаване на професионалната квалификация на кадрите, компетентни по управлението на околната среда	Община Лом, ръководители на екоклубове, НПО с дейности по ООС		ОПАК, общински бюджет
Подобряване на информационната обзепеченост за управление на околната среда.	Община Лом, екоклубове		ОПАК, общински бюджет
Обучение на експертите в общината за извършване на екологична оценка.	Община Лом, МОСВ		ОПАК, Общински бюджет, ОПОС
Провеждане на тематични форуми и анкети по проблемите на околната среда	Община Лом, НПО, фирми, учебни заведения.		Общински бюджет, ОПАК
Създаване на раздел в сайта на общината, предоставящ актуална информация за компонентите на околната среда.	Община Лом		Общински бюджет, ОПАК
Обществени обсъждания и дискусии	Община Лом, НПО, учубни заведения, екоклубове		ОПАК, общински бюджет
Издаване и разпределение на информационни	Община Лом, РИОСВ, НПО, учебни заведения, екоклубове		ОПАК, ОПОС, ПУДДОС, общински

материали свързани с околната среда.			бюджет.
Провеждане на информационни и образователни кампании по теми, свързани с местни аспекти на околната среда в общината.	Община Лом, РИОСВ, НПО, учебни заведения, екоклубове		

III. Организация за изпълнение на програмата.

Координацията по изпълнението на програмата ще се осъществява от експерт еколог и лица, определени със заповед на Кмета на Общината, във връзка с изискването на чл.15, ал.1, т. 10 от Закона за опазване на околната среда, като притежаващи необходимата професионална квалификация за осъществяване на дейностите по управление на околната среда.

В едномесечен срок от приемането на програмата, със Заповед на Кмета на Общината ще бъде определен конкретния състав на Комисията, която ще се събира периодично за отчет на напредъка и вземане решение по отношение на възникнали проблеми. Схема на следене на напредъка на изпълнение на програмата, в т.ч. периодичност, организациите и конкретните техни представители, отговорни за наблюдение изпълнението на задачите на тези организации, както и за информиране и предлагане на решения или обсъждане при възникване на съществени проблеми за изпълнение на дадена задача или изоставане от графика, начините на отчитане на напредъка. На основание чл.79, ал.5 от Закона за опазване на околната среда, Кметът на Общината ежегодно ще внася в общинския съвет отчет за изпълнението на програмата за околна среда, а при необходимост и предложения за нейното допълване и актуализиране. Актуализирането на общинската програма по опазване на околната среда ще се извършва при съществена промяна на нормативната база и условията при които е разработена.

Информацията от отчетите ще бъде представена на заинтересованите страни в съответствие с методическите правила за консултиране на политики.

IV. Оценка на въздействието от прилагането на Програмата

Програмата за опазване на околната среда за периода 2015 -2020 г. е изготвена съгласно чл.79, ал. от ЗООС, въз основа на методически документ на МОСВ : „Програми за опазване на околната среда, структура и съдържание на общинските програми за опазване на околната среда”. При изготвянето на програмата са спазени структурата и съдържанието за изготвянето на програми за опазване на околната среда в съответствие с нормативните документи и методически предписания. Документът съдържа следните съставни части:

- анализ на средата
- географско положение
- елементи на околната среда
- управленски капацитет
- обобщено социално – икономическо състояние.
- анализ на силните и слабите страни, възможности и заплахи
- Визия, цели и план на действие
- вкл. визия за околната среда
- вкл. цели
- организация за изпълнението на програмата.

Програмата е приета на 2016 г. с Решение №на Общински съвет гр. Лом.